

მ. შერვაშიძე

ლ. შერვაშიძე

ლ. შერვაშიძე

1-843 22

3

ქართულ-საქსაბურთალო ურთიერთობათა ინსტიტუტი
Академия-Ансыа Еизыказаашьақра Ринститут

ედვენება
ლეო შერვაშიძის
ნათელ ხსოვნას

© ზურაბ შენგელია, 2004

ISBN 99928-0-793-8

აფხაზ თავად-აზნაურთა
საგვარეულო გერბები

Апсуа тауадцәеи аамстцәеи
рыжәлатә гербқәа

Фамильные гербы абхазских
князей и дворян

ჰერალდიკა – (ლათ. სიტყვიდან heraldus – მაცნე, მაუწყებელი; heraldico – ჰერალდიკა – გერბთმცოდნეობა) – ისტორიის დამხმარე დისციპლინაა, რომელიც გერბებს სწავლობს როგორც სპეციფიკურ წყაროს.

ჰერალდიკა ერთ-ერთ ჩვეულებასთან დაკავშირებით აღმოცენდა: ყოველი ტურნირის დაწყების წინ ჰეროლდები შეჯიბრების მონაწილე რაინდის გერბის აღწერას საჯაროდ აცხადებდნენ. ეს რაინდს შეჯიბრებაში მონაწილეობის უფლებას აძლევდა. რადგან გერბის აღწერილობას ჰეროლდები ახდენდნენ, ამიტომ გერბების წერილობით აღწერასაც ჰერალდიკა დაერქვა, აღწერების შემცველ წიგნებს კი საგერბო წიგნები ეწოდა. ციურისის უძველესი საგერბო წიგნი დათარიღებულია XIV საუკუნის I ნახევრით (1320 წ.). თუმცა, გერბის ჩანასახები შეინიშნება ძველი მსოფლიოს ხალხთა მრავალ სიმბოლიკურ გამოსახულებებში. მაგ., ჩვ. წ. აღ-მდე III ათასწლეულში უკვე არსებობდა შუმერთა სახელმწიფო გერბი – ლომისთავიანი არწივი.

გერბი – (გერმანულად „მემკვიდრეობას“ ნიშნავს) ემბლემა, მემკვიდრეობით მიღებული განმასხვავებელი ნიშანი, საგნებისა და ფიგურების შერწყმა, რომელიც სიმბოლური მნიშვნელობის მატარებელი და მფლობელის ისტორიული ტრადიციების გამომხატველია. ნოდებრივი მონარქიის გაჩენასთან ერთად პრაქტიკულმა ჰერალდიკამ სახელმწიფოებრივი ხასიათი მიიღო. გერბის მინიჭებისა და დამტკიცების უფლება მხოლოდ მეფეთა პრივილეგია გახდა.

გერმანიაში, XV საუკუნეში შემოღებული იქნა საგერბო სიგელი – ოფიციალური მოწმობა, რომელიც თანდართული აღწერილობისა და გამოსახულების გერბით სარგებლობის უფლებას

იძლეოდა. გერბის დამტკიცებისათვის დადგინდა შესაბამისი საფასური. დამტკიცებელი გერბით სარგებლობის შემთხვევაში პატრონი ჯარიმდებოდა. მეფის კარზე ჩამოყალიბდა სპეციალური უწყება, რომელსაც სათავეში ჰერალდმეისტერი ედგა.

საქართველოში ჰერალდიკა, როგორც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის თემა, ევროპიდან შემოვიდა რუსეთის გავლით XIX ს-ის დასაწყისში. საქართველოში, როგორც ერეთ-ერთი უძველესი ცივილიზაციის ქვეყანაში, ზოგადად სიმბოლიკას დიდი ხნის ტრადიციები აქვს, რომელიც სათავეს ჯერ კიდევ წარმართულ ეპოქაში იღებს. მეფე-მთავართა და დიდებულთა წრეში გავრცელებული იყო საგვარეულო დროშები, ალმები, ბეჭდები, ხელრთვნები. 1801 წლიდან ჰერალდიკის ევროპული ფორმა ძირითადად რუსეთიდან გავრცელდა. ქართველი თავად-აზნაურობის გერბებში ძველი საგვარეულო ნიშნებისა და ევროპული ჰერალდიკის კანონების შერწყმა მოხდა.

ყველასათვის ცნობილია, რომ აფხაზეთის ზოგი სახელოვანი გვარის წარმომადგენლებსაც გააჩნდათ უძველესი სიმბოლიკის მატარებელი ნიშნები. მოგვიანებით ამ ნიშნების საფუძველზე შეიქმნა საგვარეულო გერბები და მოხდა მათი ევროპული წესით დამტკიცება. აფხაზ თავადთა გვარებიდან მხოლოდ რამდენიმეს ჰქონდა დამტკიცებული საგვარეულო გერბი და მისით სარგებლობის უფლება მინჭებული. ასეთია შერვაშიძეთა, ანჩაბაძეთა, ინალ-იფათა, ჩქოტუას უძველესი გვარები. ავტორები: A. Chaffanjon, ვ. ციხინსკი, ა. ვოდბოლსკი.

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორის, პროფესორის, აკადემიკოს ლეო შერვაშიძის მეცადინეობით, რომელიც ამავე დროს ერთაშორისი სათავადაზნაურო საკრებულოს ჰერალდმეისტერი გახლავთ, საგერბო მატრიკული შეიქმნა. მასში ჯერ კიდევ XIX ს-ში დამტკიცებულ ზემოხსენებულ ოთხ საგვარეულო გერბთან ერთად შევიდა საკუთრივ ბატონ ლეოს მიერ შექმნილი გერბები. ხაზგასასმელია ის გარემოება, რომ ეს გერბები განიხილება როგორც ხელოვნების ნიმუში და აქვთ მარტო კულტუროლოგიური მნიშვნელობა, ვინაიდან არსებული აღწერილობისა და გამოსახულების გერბის მინიჭების და მისი სარგებლობის ისტორიული უფლების დამტკიცება მხოლოდ მონარქის პრეროგატივაა.

ბატონი ლეო შერვაშიძე ჰერალდიკით დიდი ხნის წინ დაინტერესდა, ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 50-იან წლებში. ბატონ შალვა ინალ-იფას მითითებითა და დახმარებით მან დაიწყო აფხაზი თავადებისა და აზნაურების გენეალოგიის შესწავლა და შემდგომ მათ სავარაუდო საგვარეულო გერბებზე მუშაობა.

ერთაშორისო სათავადაზნაურო საზოგადოების
პრეზიდენტი,

ბ-ნი ა. ფონ როხოვ-კოზბელეცკი

შერვაშიძეთა (ჩაჩბათა) საგვარეულო სახლის სახელით
ქ-ნი ასმათ შერვაშიძე

P.S. ბ-ნი ლეო შერვაშიძე მუშაობდა კიდევ რამდენიმე საგვარეულო გერბის შექმნაზე (შაკირბაი, ფირსოუ...), რომელთა დასრულება სამწუხაროს ველარ შესძლო.

ბ-ნი ლეო შერვაშიძე აღესრულა 2003 წლის 23 ივლისს, წიგნის გამოსვლამდე რამოდენიმე კვირით ადრე. სუბუქი იყოს მისთვის აფხაზეთის მინა...

Агеральдика ажәа heraldco "агербтцаара" акынтәи иаагоуп. Уи агербкәа тызцаауа, ичыдоу хытхыртоуп, атоурыхтә дисциплинакәа рзын ицхыраагзоуп.

Агеральдика цәырцит атурнир алагаанза ишафыз еиҕш, афырхатца игерб иану аарҕшра акынтәи. Уи аарҕшрала ишьакәрыҕәбәахон афырхатца аицлабра алахәраз азин шимаз. Агерб казтоз агерольдцәа ракәын. XIV ашәышыкәса актәи азыбжахь иацанакуеит ажәйтәзатәи агербкатаф "Циурихтәи" (1320 ш.).

Хылтшьтрала амонархра аныкарта нахыс апрактикатә геральдика ахәынтқарратә казшьа аиоуеит, агербкәа рытарей рышьакәыргәбәарей ахәынтқарцәа рымацара рзын ипривилегиахоит. Иаҕырцоит агербтә хатыршәкәы (раҕхьаза уи XV ашәышыкәсаз Германия иаҕырцоит). Ари официалтә ршахатгахоит уа иану, изыхцәажәоу агерб ахархәараз азин шамоу. Агерб ашьакәыргәбәара азын ишьакәдыргылоит изыҕсоу, ишьакәрыҕәбәам агерб ахархәаразы абаць рыкәырцоит, ирымырхуеит.

Ахәынтқарракәа ркны, агерольмеистер хадас датаны иаҕырцоит аусбарта чыдакәа.

Ахәынтқарратә цакы змоу темак еиҕшны, апрактикатә геральдика Урыстәылантәи Қыртәыла иаауеит XIX ашәышыкәса алағамтаз.

Иаххэозар, Қырттәыла, ажәйтәтәи ацивилизация змоу тәыла еиңш, асимволика ажәйтәтәи атрадициакәа амоуп, урт рхы ркуеит Христос диаанзатәи аамтаз.

Қырттәыла ахцәеи атауадцәеи рхылтшътракәарҕ инартбааны ахархәара рыман ажәлатә бираккәа, амхәыркәа. Агеральдика европатәи аформа Урыстәылантәи Қырттәыла иааит 1801 шыкәса инаркны. Акыртуа тауадцәеи аамстцәеи ргербкәа ркны еилалеит ажәйтәтәи ажәлатә дыргакәеи европатәи агеральдикатә закәанкәеи, аҕҕаракәеи.

Зегь рзы еилкаауп, Аҕсны ажәла дукәа рхылтшътра адыргакәа, ажәйтәтәи асимволика змаз, иара убас ааскәа икаптаз агербкәагы, европатәи аҕҕаракәа рыла ауп ишышьакәрыҕәҕәоу.

Аҕсуа тауад жәлакәа ркынтәи, ҕытөык ракәын ахархәараз ишыәкәрыҕәҕәаз аҕҕаракәа змаз агербкәа – Шервашизе (Чачба), Анчабазе (Ачба), Инал-иҕа, Чкотуа (Урт ргербкәа аҕырпеит А.Chaffanjon, В.Цихински, А.Водбольски).

Амилатбжъаратәи аамстцәа реизара агеральдmeister, аказаратцаара адоктор, академик Леонид Алыкьса-иҕа Шервашизе иаҕшыгарала иаҕцан агербтә матрикул. Уи иалалеит XIX ашәышыкәса алагамтаз (1801ш.) ишыәкәрыҕәҕәаз, иара Леонид Алыкьса-иҕа ихата икаитцаз агербкәа. Иазгәататәуп арт агербкәа акультурологиатә цакы шрымоу, аказара иатпанакуа усумтакәаны ишыҕхәазоу. Агерб ашыәкәрыҕәҕәарей анашьарей ахәынтқарцәа мацара ирпрерогативан. (Уи азин змаз ахәынтқарцәа рымацара ракән).

Иаххысыз ашәышыкәса 50-тәи ашыкәскәа раахыс Леонид Алыкьса-иҕа агеральдика аинтерес ду имоуп. З.В.Анчабазей Ш.Д.Инал-иҕеи рыцхыраарей рнапхгарей ала аҕсуаа тауади-аамстеи ргенеалогия атцаара далагеит. Уи ашьтахь аус рыдулара далагеит убурт рыжәлатә гербкәа аварианткәа.

Ари аусумта Леонид Алыкьса-иҕа, ажәйтә Аҕсны иахагылаз атауадцәа дукәа Шервашизеаа (Чачаа) рхатарнак, ртыхәтәа, аҕсуа царауаф ду, аинтеллигент иашацәкәа, аҕсуа таскәа нагзаны издыруаз ауаажәларратә усзуф, агуманист, бзиабара дула иҕсуа

жәлар ирзикуеит. Уи ала инаигзар итахуп иуафҗыратәи,
изаанаттәи уалҗшыа.

Қыртгәйлеи Амилатбҗыратәи Аамстаратә
Еизара ахадатаф А. фон Роков-Казбелевски
Асмаг Шервашизе.

P.S. Лео Шервашизе даеа жәлатә гербкәак рвариатнкәагы аус
рыдиулон (Шакирбаи, Җырсоу...), аха ари аус анагзара
дзахымзеит.

Леонид (Лео) Шервашизе Җхынгәы мза 23, 2003 шықусазы,
абри ашәкә атытра мчыбҗкәак шагыз идунеи иҗсахит. Уи анышә
дамадоуп Акәа акалақбае. Изтынчрахааит изгәакыз аҗсуа дгыйл.

Геральдика - (от лат. heraldus – глашатай, heraldico - гербоведение) - вспомогательная историческая дисциплина, изучающая гербы как специфический источник.

Геральдика возникла из обычая оглашать перед началом турнира изображение герба рыцаря в доказательство его прав на участие в состязании. Создателями герба были герольды. К 1-й половине XIV в. относится древнейший гербовник "Цюрихский" (1320 г.). Хотя уже в III тысячелетии до нашей эры существовал герб шумерского государства – орёл с львиной головой.

С образованием сословной монархии практическая геральдика принимает государственный характер; право пожалования и утверждения гербов становится исключительно привилегией королей. Вводится гербовая грамота (в первые в Германии в XV в.) - официальное свидетельство на право употребления изображенного и описанного в нем герба. За утверждение герба устанавливается определенная такса, за пользование неутвержденным гербом взыскивается штраф. Герб (нем. Erbe - наследство) – эмблема, наследственный, отличительный знак, сочетание фигур и предметов, которым придаётся символическое значение, выражающее исторические традиции владельца.

При королевских дворах учреждаются специальные ведомства во главе с герольдмейстером.

Практическая геральдика как тема государственного значения, в Грузию входит из Европы через Россию в начале XIX-го века.

В Грузии, как в стране древнейшей цивилизации, символика имеет древние традиции, которые берут начало еще до рождения Христа.

В царских и княжеских родах Грузии имело широкое распространение фамильные знамена, флаги, печати. Европейская форма геральдики перешла из России в Грузию с 1801-го года. В Грузинских княжеских и дворянских гербах произошло соединение древних фамильных знаков с европейскими геральдическими законами.

Всем известно, что представители Абхазских именитых фамилий имели родовые знаки, носители древней символики, а также гербы, созданные позднее, утвержденные по европейским законам.

Из абхазских княжеских фамилий только некоторые имели гербы с утвержденными правилами на их пользование - Шервашидзе (Чачба), Анчабадзе (Ачба), Инал-ипа, Чкотуа (Авторы этих гербов: А. Chaffanjon, В. Цихинский, А. Водбольский).

Стараниями доктора искусствоведения, академика Леонида Алексеевича Шервашидзе, который является геральдмейстером межнационального дворянского собрания, был создан гербовый матрикул. В него, вместе с утвержденными еще в начале XIX-го века (1801г.) гербами, вошли гербы созданные самим Лео Алексеевичем. Надо отметить, что эти гербы рассматриваются, как произведения искусства и имеют культурологическое значение, так как историческое право пожалования и утверждения герба с существующим описанием и изображением исключительная прерогатива монархов.

Лео Алексеевич интересуется геральдикой с давних пор, еще с 50-ых годов прошлого столетия. С помощью и под руководством Ш.Д. Инал-ипа он начал изучать генеологию абхазских князей и дворян, а после начал работать над возможными вариантами их фамильных гербов.

Эту работу (книгу) Лео Алексеевич, как представитель абхазского древнейшего рода владетельных князей Шервашидзе (Чачба), всесторонне образованный абхазский ученый, истинный интеллигент, знаток абхазских обычаев, общественный деятель и гуманист, с большой любовью посвящает абхазскому народу, стараясь еще раз

выполнить свой гражданский (патриотический) и профессиональный долг.

Предводитель межнационального дворянского
собрания – фон Рохов-Козбелевский А.З.

От имени фамильного дома Шервашидзе
(Чачба) – Аснат Шервашидзе.

P.S. Лео Шервашидзе работал над вариантами ещё нескольких
фамильных гербов (Шакирбай, Фирсоу...), но, к сожалению, не смог
завершить эту работу.

Леонид (Лео) Шервашидзе скончался 23-го июля 2003 года за
несколько недель до выхода в свет этой книги. Похоронен в Сухуми.
Пусть ему будет пухом родная, абхазская земля.

თავად არიდების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – მარჯვნივ მიმართული ვერცხლის ნახევარმთვარე რვასხივიანი ოქროს ვარსკვლავით.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – მარცხნივ მიმართული ოქროს ცხენი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – საბრძოლო ნადავლი: ხის მორზე დაკიდებული საომარი იარაღები (ოქრო, ვერცხლი).
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ვერცხლისფერ აფრებიანი ოქროს გემი.

Атаудцәа Арыдбакәа ргерб

Асаңар җышь-хәтакны ишоуп.

1. Актәи ажәџангәыҗышшәала хәтаҗы - аразны мзаҗеи, арҗ ыарахьала - аа-нҗәамҗак змоу аецәеи.
2. Аџбатәи ахәҗакаҗышь аҗы - армарахь иџуа ахьтә җы.
3. Ахҗатәи ахәҗакаҗышь аҗы - икаҗоу атлаҗы икнахауп ахәатха (ахьы, аразны).
4. Аҗышьбатәи ажәџангәыҗышшәала хәтаҗы - аразны җыракәа зхагылоу аҗба.

Герб князей Арыдба (Аредба)

Щит четверочастный.

1. В первой, лазуревой части - серебрянный полумесяц вправо и восьмиконечная звезда.
2. Во второй, червленной части - золотой конь, скачущий влево.
3. В третьей, червленной части - трофей – оружие, развешанное на обрубленном дереве (золото, серебро).
4. В четвертой, лазурной части - золотой корабль, идущий под серебрянными парусами.

აზნაურ და თავად ბაღების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ძონის ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, ძონისფერ ნაწილში – სიმეტრიულად გადაჯვარედინებული ფარგალი, ჩაქუჩი, ქანჩის მოსაჭერი (ოქრო, ვერცხლი).
2. მეორე, ოქროს ნაწილში – ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული ოქროს ნმ. გიორგი მენამული მოსასხამით შუბით ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – მწვანე შემადღებაზე ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე ცენტრალური კოშკითა და ჭიშკრით.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში – ლითონის ფერი მკლავი საბრძოლო აღჭურვილობით. უჭირავს ოქროსტარიანი ვერცხლის ხმალი.

Атауадцәеи аамстцәеи Багаа ргерб

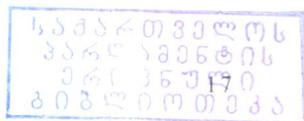
Асаџар џшь-хәтакны ишоуп. Агәтаны - асаџар хәычы. Афон қаџшьыцкәыә - ахьтәы уасцәа.

1. Актәи ахәтақаџшь аџы - симметриала еихданы иқәуп аџыргал, ажьахәа, абру аилыхратә цаџьа (ахьы, аразны).
2. Аббатәи ахьтәы хәтаџы - аразны еы иакәтәоу Гьаргь ацкәа агәылшьап иатцәа ишьуеит.
3. Ахџатәи ииатцәоу ахәтаџы - агәашәқәеи агәтатә бааши змоу абаагәаратә тџы.
4. Аџшьбатәи иқаџшьу ахәтаџы - абџьар матәала еибытоу, ахьтәы мхаста змоу, зытра итам ахәа зку анапы.

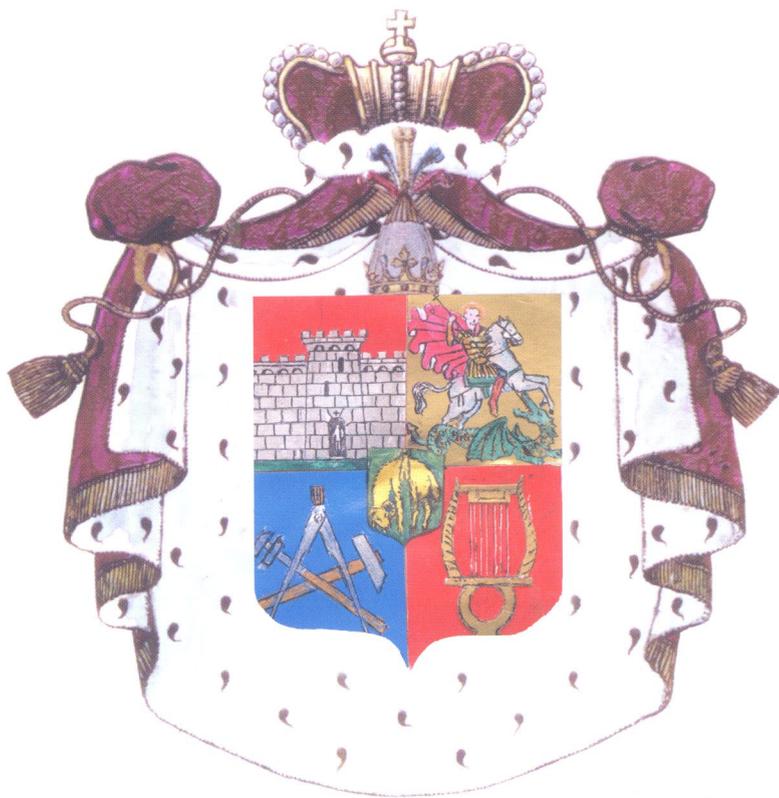
Герб князей и дворян Багба

Щит четверочастный. В центре – щиток - на пурпурном фоне - золотое руно.

1. В первой, червленной части симметрично перекрещены циркуль, молоток и разводной ключ (золото, серебро).
2. Во второй, золотой части - золотой св.Георгий на серебрянном коне поражает зеленого дракона.
3. В третьей, лазурной части - крепостная стена с входными воротами и с центральной башней.
4. В четвертой, червленной части - рука в металлическом доспехе, держащая обнаженный меч с золотой рукоядью.

K 244 433
3

თავად გიანბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მწვანე ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, ძონისფერ ნაწილში – ვერცხლისფერი ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე კოშკით. ჭიშკარში – მცველის ფიგურა.
2. მეორე, ოქროსფერ ნაწილში – ძონისფერ მოსასხამიანი ვერცხლისფერი წმ. გიორგი ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – გამლილო ფარგლის ქვეშ გადაჯვარედინებული ქანჩის მოსაჭერი და ჩაქუჩი.
4. მეოთხე, ძონისფერ ნაწილში – ოქროს ქნარი.

Аамстцѣа Гьанаа ргерб

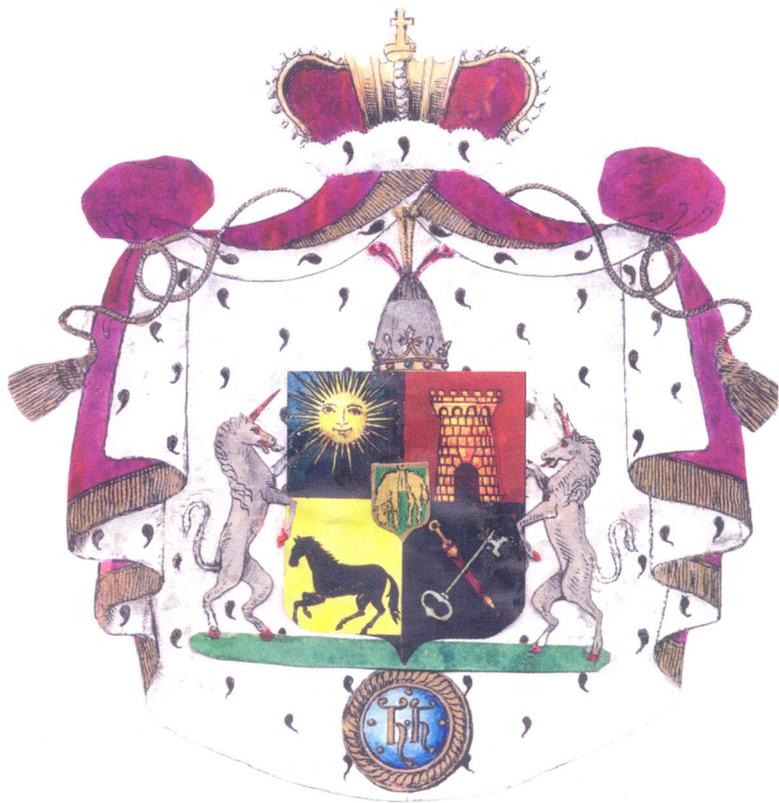
Асаѣар пшь-хѣтакны ишоуп. Агѣтаны - асаѣар хѣычы - афон иатѣаѣ ахѣтѣы уасцѣа.

1. Актѣи ахѣтаѣы икапшьыцкѣоу афон акны - атызкѣа змоу аѣналарта бааши аразны баагѣареи. Аѣналартаѣ - ашѣхьча ифигура.
2. Аѣбатѣи ахѣтѣы хѣтаѣы - амшьамба капшьыцкѣа зшѣу Гьаргь ацкѣа агѣылшьап иатѣа ишьуеит.
3. Ахпѣатѣи ажѣѣангѣыпшьшѣала хѣтаѣы - еихданы икѣу абру аилыхратѣ ацапъхеи ажѣахѣеи, хыхь ирыкѣуп аѣыргал.
4. Апшьбатѣи ахѣтаѣы афон капшь акны - ахѣтѣ лира.

Герб дворян Гянба

Щит четверочастный. В центре - щиток – на зеленом фоне золотое руно.

1. В первой части на пурпурном фоне – серебрянная крепость с входной башней и зубчатыми стенами. При входе – страж.
2. Во второй, золотой части – серебрянный св. Георгий в пурпурном плаще поражает зеленого дракона.
3. В третьей, лазуревой части - циркуль поверх перекрещенных разводного ключа и молотка.
4. В четвертой части на червленном фоне – золотая лира.

თავად გიაჩბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მწვანე ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს პირისახიანი მზის დისკო.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – ოქროს კოშკი.
3. მესამე, ოქროსფერ ნაწილში – მარცხნივ მიმართული შავი ცხენი.
4. მეოთხე, შავ ნაწილში – დიაგონალზე გადაჯვარედინებული ვერცხლის გასაღები და ხანჯალი.

Атаудцәа Гъчаа (Гъачба) ргерб

Асағар җышь-хәтакны ишоуп

1. Ижәдангәыҗышшәлоу актәи ахәтаҕы - ахьтәы мырхәага җышшәа змоу амра асахьа.
2. Аџбатәи ахәтақаҗышь аҕы - ахьтәы бааш.
3. Ахҗатәи ахәтаҕы, ахьтәы фон акны - армарахь иҗо ае еикәа.
4. Аҗшьбатәи ахәтаҕы, диагоналла еихдоу аразны цаҗхеи акамеи.

Герб князй Гечба

Щит четверочастный.

1. В первой, лазурной части - золотой лучистый солнечный диск с ликом.
2. Во второй, червленной части - золотая зубчатая башня.
3. В третьей, золотой части - черный конь, скачущий влево.
4. В четвертой, черной части - перекрещенные по диагонали серебрянный ключ и кинжал.

თავად ემუხვარების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — მწვანე ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ვერცხლის ციხე-სიმაგრე ცენტრალური ჭიშკრით და მიმდებარე კედლებით. შესასვლელში – შეიარაღებული მცველის ფიგურა.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – ყელზე გუმბათიანი ოქროს ეკლესია სამრეკლოთი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – საბრძოლო იარაღი: მრგვალი ფარი, მის ქვეშ დიაგონალურად მახვილი და შუბი.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ვერცხლისფერი წმ. გიორგი თეთრ ცხენზე შუბით ამარცხებს ოქროს ურჩხულს.

Атауадцәа Аимхаа ргерб

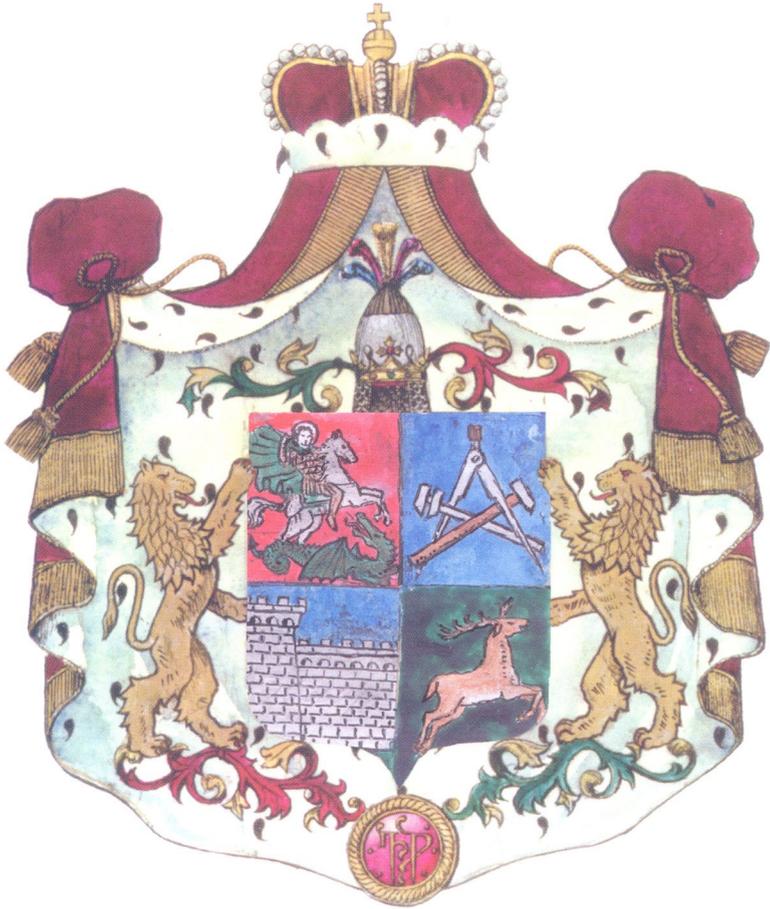
Асаџар Ӏшь-хәтакны ишоуп. Агәтаны - асаџар хәычы - афон иатцәа акны ахьтәы уасцәа.

1. ИжәџангәыӀшьшәалоу актәи ахәтәфы - аџналартатә бааши аразны баагәарей. Аџналартаф - Ӏцъарла ейбытоу ашәхьча ифигура.
2. ИкаӀшьу аџбатәи ахәтәфы - асаркьалсырта змоу ахьтәы уахәама.
3. АхӀтатәи ахәтакаӀшь афы - абцъарматәа: ейхданы икәуп асей аӀсей.
4. ИжәџангәыӀшьшәалоу аӀшьбатәи ахәтәфы - аразны ҿыхәа иакәтәоу Гьаргь ацкьа агәылшьап иатцәа ишьуейт.

Герб князей Эмухвари

Щит четверочастный. В центре – щиток - на зеленом фоне золотое руно.

1. В первой, лазуревой части - серебрянная крепость с центральной входной башней и примыкающими к ней стенами. Во входном проеме - фигура вооруженного стража.
2. Во второй, червленной части - золотая церковь с колокольней и куполом на барабане.
3. В третьей, червленной части – оружие - круглый щит и по диагонали меч и копье.
4. В четвертой, лазуревой части - св. Георгий на бело-серебрянном коне поражает зеленого дракона.

თავად მაგბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ ნაწილში, მენამულ ფონზე – წმ. გიორგი ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – გაშლილი ფარგალი და სიმეტრიულად გამოსახული ქანჩის მოსაჭერი და ჩაქური (ოქრო, ვერცხლი).
3. მესამე ნაწილში – ცის ფონზე ვერცხლისფერი ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე კოშკით მწვანე შემაღლებაზე.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში – მარჯვნივ მიმართული ოქროს ირემი ნახტომში.

Аамстѣа Магѣа ргерб

Асаѣар ѣшь-хѣтакны ишоуп.

1. Актѣи ахѣтаѣаѣшьыцѣа афон акны - Гьаргь ацѣа агѣылшьап иатѣа ишьуеит.
2. Аѣбатѣи ижѣангѣыѣшьшѣалоу ахѣтаѣы – еихдоу аѣыргали абру аилыхратѣ цаѣхеи ажѣахѣеи (ахы, аразны).
3. Ахѣатѣи ахѣтаѣы - ажѣан афон акны - аразны баагѣара атзы, ахараѣыра иатѣაѣы - иара иеѣштѣѣѣоу даѣа баак.
4. Аѣшьбатѣи ахѣта иатѣа афон акны - арѣарахь иѣо аѣаѣ.

Герб дворян Магѣа

Щит четверочастный.

1. В первой части на червленном фоне - св. Георгий поражает зеленого дракона.
2. Во второй, лазуревой части - раздвинутый циркуль и симметрично скомпанированные с ним разводной ключ и молоток (золото, серебро).
3. В третьей части, на фоне голубого неба - серебрянная крепостная зубчатая стена с примыкающей к ней такой же башней на зеленом подъеме.
4. В четвертой части на зеленом фоне - золотой олень в прыжке вправо.

თავად მარშანიების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში ვერცხლისფერ ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – თოვლიანი მწვერვალების ფონზე მწვანე ველზე ლულით მარცხნივ მიმართული ზარბაზანი (ოქრო).
2. მეორე ნაწილში – ქონგურებიანი ოქროს ციხე-სიმაგრე, კოშკი გაგრძელებული ციხის კედლით. ჭიშკარში მცველის ოქროსფერი ფიგურა.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – მარცხნივ მიმართული ოქროს ირემი ვერცხლის რქებით.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ზღვის ტალღებზე მარცხნივ მიმართული ოქროს ხომალდი ვერცხლისფერი აფრებით.

Атаудцә Маршьанаа ргерб

Асаџар пшь-хәтакны ишоуп. Агәтаны - асаџар хәычы - аразнытә фон акны ахтәы уасцә.

1. Актәи ажәџангәыпшшәала афон акны, џадала - асынакәа, ахаларта иацәафы – армарахь зпъынца ихоу ахтәы бзарбзан, уи апхьа еикәпшоуп аразны иадрокәа рацәаны.
2. Аџбатәи ахәтафы - агәтаны - абааш. Ахтә баагәара аџналартаџ -ашәхьча ифигуреи, абаагәара иацнеиуа атзы хәтаки.
3. Ахпәтәи ахәтакапшь афон акны - армарахь иџуа ахтәы еацә.
4. Апшьбатәи ажәџангәыпшшәала афон акны - ирчу апრაкуа рыла амшын ацәкәырпәкәа ирхылан армарахь ицо аразны зба.

Герб князей Маршания

Щит четверочастный. В центре – щиток – на серебрянном фоне золотое руно.

1. В первой части на лазуревом фоне – вверху – снежные вершины, внизу - на зеленом подъеме – золотая пушка дулом влево, перед ней – горка серебрянных ядер.
2. Во второй части по центру - надвратная башня зубчатой, золотой крепости с фигурой стража в проеме ворот и часть примыкающей к ней крепостной стены.
3. В третьей части на червленном фоне – скачущий влево золотой олень.
4. В четвертой части на лазурном фоне – золотое судно, идущее по волнам влево на надутых серебрянных парусах.

თავად შათ-იფების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად დიაგონალზე. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ცისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, ლაყვარდისფერ ნაწილში – ოქროს ციხე-სიმაგრე კარიბჭეზე კოშკით. კარიბჭეში – მცველის ოქროს ფიგურა.
2. მეორე ნაწილში, მწვანე ფონზე – ბორბალზე მდგომი და მფრინავი ოქროს ქალღმერთი ფორტუნა.
3. მესამე, მწვანე ნაწილში – ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი (ოქრო, ვერცხლი) ამარცხებს ოქროსფერ ურჩხულს.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში – მწვანე ფარი ოქროს ჩარჩოთი, ცენტრში – ოქროს თასზე შემოხვეული ვერცხლის გველი.

Атаудца Шат-иџаца ргерб

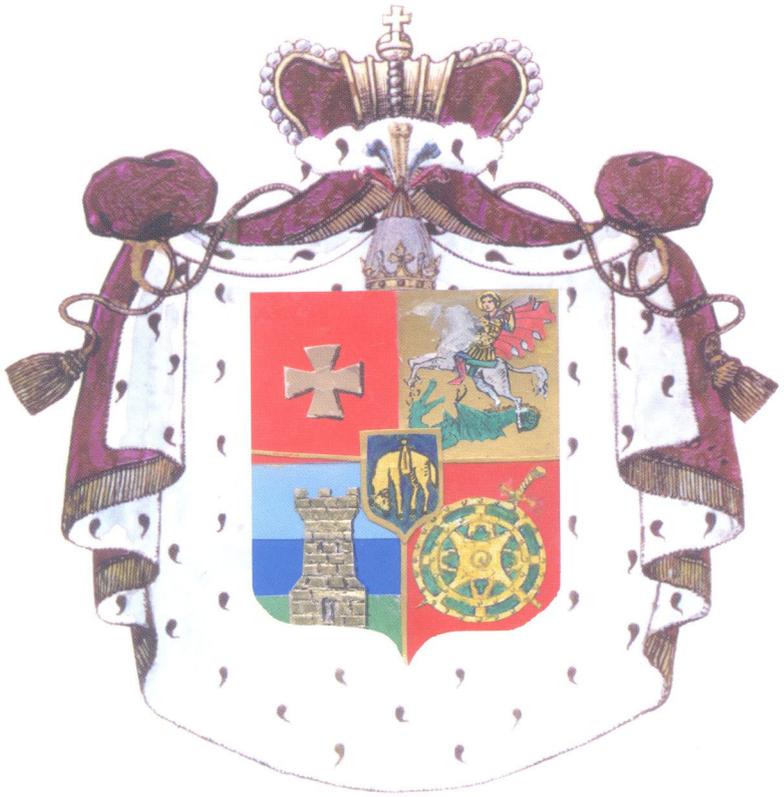
Асаџар диагоналла џшь-хџакны ишоуп. Агџтаны - асаџар хџычы - аешыыл афонаџ - ахџтџы уасцаџ.

1. Аџтџи ахџтаџы - ахџчага бааш змоу ахџтџы баагџара, аџналартаџ -а-ашџьча иџиџура.
2. Аџбатџи ахџта иаџџаџы - абырбал иакџгылоу анџаахџ-џхџџы Фортуна.
3. Ахџатџи ахџта афон иаџџаџны - аџыуаџ Гџаргџ аџџа ахџтџы гџылшџап ишџуџит.
4. Аџшьбатџи ахџтаџаџшь афон аџкны - асаџар иаџџа хџычы аџы - аразны амаџ зџџыршоу ахџы иалху аџа.

Герб князей Шат-ипа

Щит диагонально разбит на четыре части. В центре – голубой щиток с золотым руном.

1. В первой части – золотая крепость с надвратной башней с входным проемом, в котором фигура стража.
2. Во второй, зеленой части – богиня Фортуна, летящая на колесе.
3. В третьей части на зеленом фоне – серебрянный конный св. Георгий, поражающий золотого дракона.
4. В четвертой, червленной части – зеленый щиток с серебрянной змеей, обвивающей ножку золотой чаши.

თავად შვარიყვების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მწვანე ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში – ტომეკლავა ოქროს ჯვარი (მალტის ტიპის).
2. მეორე, ოქროსფერ ნაწილში – თეთრ ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი მენამული მოსასხამით ამარცხებს შუბით მწვანე ურჩხულს.
3. მესამე ნაწილში, ზღვის მწვანე ნაპირისა და ცის ფონზე ქონგურებიანი ოქროს კოშკი.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში – ფარი (ოქრო, მწვანით), მის ქვეშ ჯვარედინად მოთავსებული ხანჯალი და შუბი.

Атаудца Шэарыкэаа ргерб

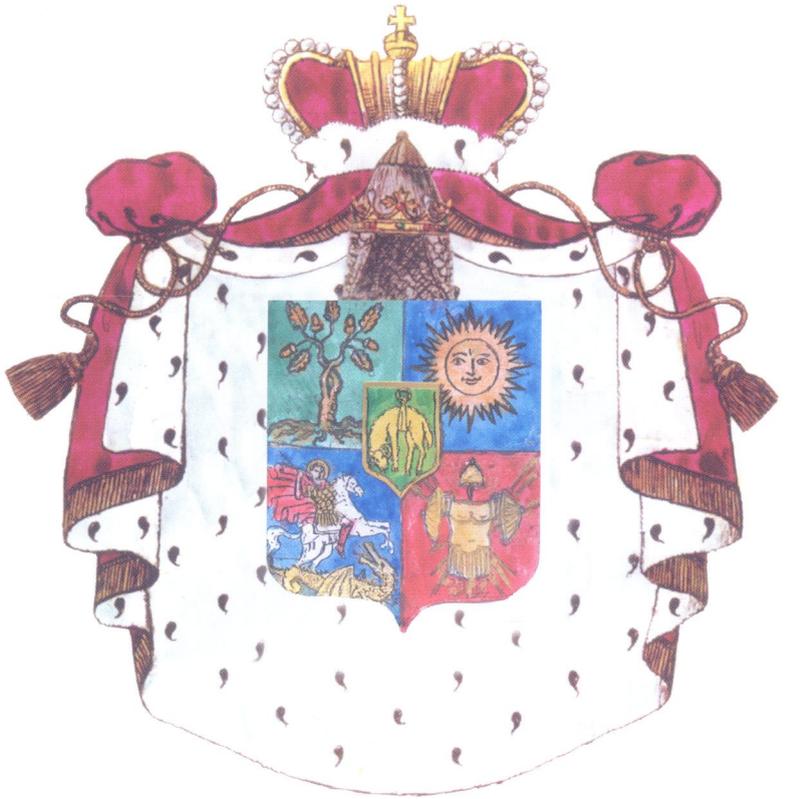
Асаџар пшь-хэтакны ишоуп. Агəтаны, афон иатцəакны - ахьтəы уасцəа.

1. Актəи ахəтакапшь афон акны - ахьтə цьар (мальтатəи атип).
2. Аџбатəи ахьтəы хəтəфəы - аеы шкəакəа иакəтəоу Гьаргь ацкьа аџсала ахьтəы гəылшьап ишьуеит.
3. Ахџатəи ахəтəфəы - амшын фькə иатцəеи ажəвани рфон акны - ахагыла змоу ахьтəы бааш.
4. Аџшьбатəи ахəтəфəы - асаџар (ахьы, аиатцəа). Уи атахьала иубоит еихданы икəу асеи аџсеи.

Герб князей Шварыква

Щит четверочастный. В центре – щиток – на зеленом фоне золотое руно.

1. В первой части на червленном фоне – золотой крест (мальтийского типа).
2. Во второй, золотой части – св. Георгий на белом коне поражает копьем зеленого дракона.
3. В третьей части – на зеленом берегу, на фоне моря и неба – золотая зубчатая башня.
4. В четвертой части – золотой с зеленым щит. Из под него видны перекрещенные меч и копье.

თავად შვაჩების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მწვანე ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ ნაწილში, მწვანე ფონზე – ოქროს მუხის ხე.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს სხივებიანი პირსახიანი მზე.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი (ოქრო, ვერცხლი) ამარცხებს ოქროსფერ ურჩხულს.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში – ხის ძირკვზე მოთავსებულია საბრძოლო ნადავლი — ოქროს საომარი იარაღი.

Атаудца Шэачаа ргерб

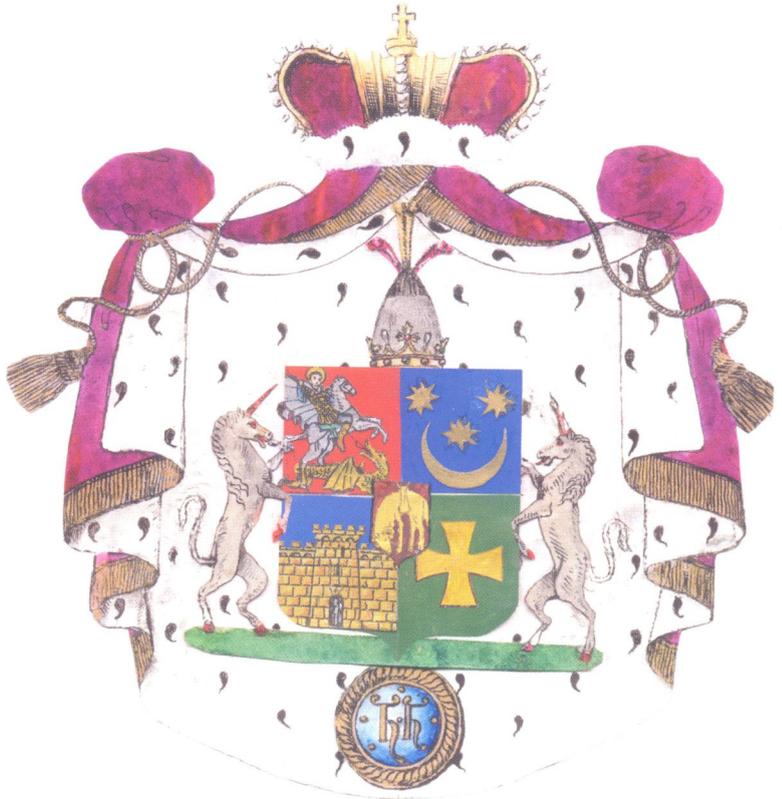
Асагъар җышь-хәтәкны ишоуп. Агәтаны - асагъар хәычы - афон иатәа акны - ахьтәы уасцәа.

1. Актәи ахәта иатәафы - ахьтәы ацъ тла.
2. Аѳбатәи ажәѳангәыҗышшәала хәтафы - ахьтәы мрәшәахәа зкәыҗхо амра асахъа.
3. Ахҗатәи ажәѳангәыҗышшәала хәтафы - аразнытә еы иакәтәоу Гьаргь ацкьа ахьтәы гәылшьап ишьуеит.
4. Аҗышьбатәи ахәтакаҗышь афы - икафәоу атлае икнахауп ахьтәы хәатха.

Герб князей Швача

Щит четверочастный. В центре – щиток - на зеленом фоне золотое руно.

1. В первой, зеленой части – золотое дубовое дерево.
2. Во второй, лазуревой части – золотое лучистое солнце с ликом.
3. В третьей, лазуревой части – св. Георгий на серебрянном коне поражает золотого дракона.
4. В четвертой, червленной части – трофейный золотой доспех на обрубленном дереве.

თავად ჩაბალების (ჩაბალირხვების) გერბი

ფარი ოთხნაწილიანია. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — მენამულ ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი ამარცხებს ურჩხულს (ოქრო, ვერცხლი).
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ბოლოებით მალლა მიმართული ოქროს ნახევარმთვარე. მის ზემოთ სამი რვაქიმიანი ვარსკვლავი.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ოქროსფერი ქონგურებიანი კოშკი და ციხე-სიმაგრის კედელი, კოშკს ცენტრში აქვს შესასვლელი კარი. ჭიშკარში მოჩანს ვერცხლის აბჯრიანი მცველი.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში — ოქროს ჯვარი (მალტის ტიპის).

Аамстцаа Чаабалаа (Чаабалырхэаа) ргерб

Асаггар җышь-хэтакны ишоуп. Агэтаны - асаггар хэычы - афон каҗшьыцкьяф - ахьтэы уасцаа.

1. Актэи ахэтакаҗшь афы - иеыжэу Гаргы ацкья агэылшьап ишьуеит (ахьы, аразны).
2. Аџбатэи аҗџџангэыҗшьшџала хэтафы - афы аџада ирханы - ахьтэы амзафа, хыхь - ааба-ааба нџаамта змоу х-џџаак (зегьы хьтэуп).
3. Ахџатэи аҗџџангэыҗшьшџала хэтафы - атызкэа змоу, ахьтэы бааш. Агэашџ акны - аразны иалху ашџхьча ифигура.
4. Аҗшьбатэи ахэта иатџафы - ахьтџ цьар (мальтатэи атип).

Герб князей Чаабалырхва

Щит четверочастный. В центре – щиток - на пурпурном фоне - золотое руно.

1. В первой, червлённой части - поражающий дракона св. Георгий на коне (золото, серебро).
2. Во второй, лазуревой части - золотой полумесяц остриями вверх, над ним - три золотые восьмиконечные звезды.
3. В третьей, лазуревой части - золотая зубчатая башня со стенами. В воротах - серебрянная фигура стражника.
4. В четвёртой, зеленой части - золотой крест (мальтийского типа).

თავად ცანბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — მწვანე ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ ნაწილში ლაჟვარდისფერ ფონზე მწვანე შემალევაზე — ოქროს ციხე-სიმაგრე ჭიშკარიანი კოშკით. შესასვლელში — შეიარაღებული მცველი (ოქრო).
2. მეორე, მენამულ ნაწილში — ოქროს ჯვარი (მალტის ტიპის).
3. მესამე, მენამულ ნაწილში — ამხედრებული ნმ. გიორგი (ვერცხლი) შუბით ამარცხებს ოქროს ურჩხულს.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — სტილიზებული მუხის ხე (ოქრო).

Атаудца Ацанбақаа ргерб

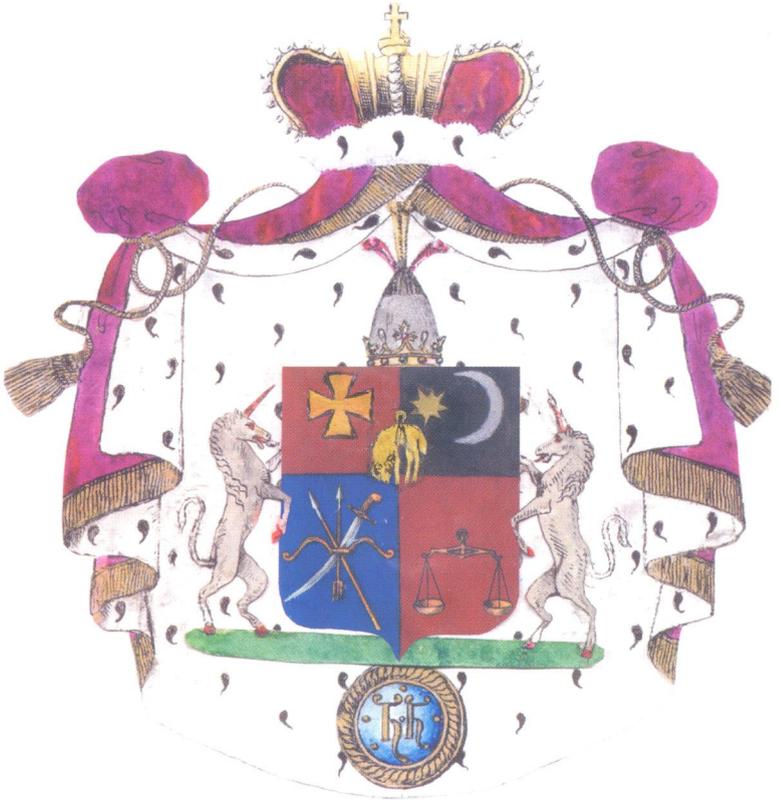
Асаңар пұшь-хәтәкны ишоуп. Агәтаны - асаңар хәычы. Афон иаңәакны - ахьтәы уасцаә.

1. Актәи ахәта ажәәангәыпұшшәала афон акны - ахаларта иаңәакны - абаатә таларта змоу ахьтәы бааш. Аәналартаә - абңьар зкәу ашьхьча.
2. Аәбатәи ахәтақапұшь афон акны - зганқәа еикароу ахьтәы цьар (мальтатәи атип).
3. Ахңатәи ахәтақапұшь ағы - аеыуаә Гьаргь ацкя аңсала ахьтәы гәылшьап ишьуеит.
4. Аңшьбатәи ажәәангәыпұшшәала хәтағы - ахьы иалху аңц тла.

Герб князей Цанба

Щит четверочастный. В центре — щиток - на зеленом фоне - золотое руно.

1. В первой части на лазурном фоне, на зеленом подъеме - золотая крепость с входной башней, у входа - вооруженный страж.
2. Во второй части на червлённом фоне - золотой равносторонний крест (мальтийского типа).
3. В третьей, червленной части - конный св. Георгий (серебро) поражает копьём золотого дракона.
4. В четвертой, лазуревой части — стилизованное золотое дубовое дерево.

თავად ძიაფშ-იფების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მენამულ ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — ოქროს ჯვარი (მალტის ტიპის).
2. მეორე, შავ ნაწილში — ვერცხლისფერი ნამგალა მთვარე, მარცხნივ – რვაქიმიანი ოქროს ვარსკვლავი.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ჰორიზონტალურად ოქროს მშვილდი, ოქროსივე მოვერცხლილი ისარი ვერტიკალურად, მათზე დიაგონალურად მოთავსებული ოქროს წვეტიანი ვერცხლის ბუნიკიანი შუბი, ოქროსტარიანი და ვერცხლისპირიანი ხანჯალი.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში — განონასწორებული ოქროს სასწორი.

Атаудца Запшыаа ргерб

Асапгар пшы-хэтакны ишоуп. Агэтаны - ахьтэи уасцэа асахьа змоу асапгар хэычы.

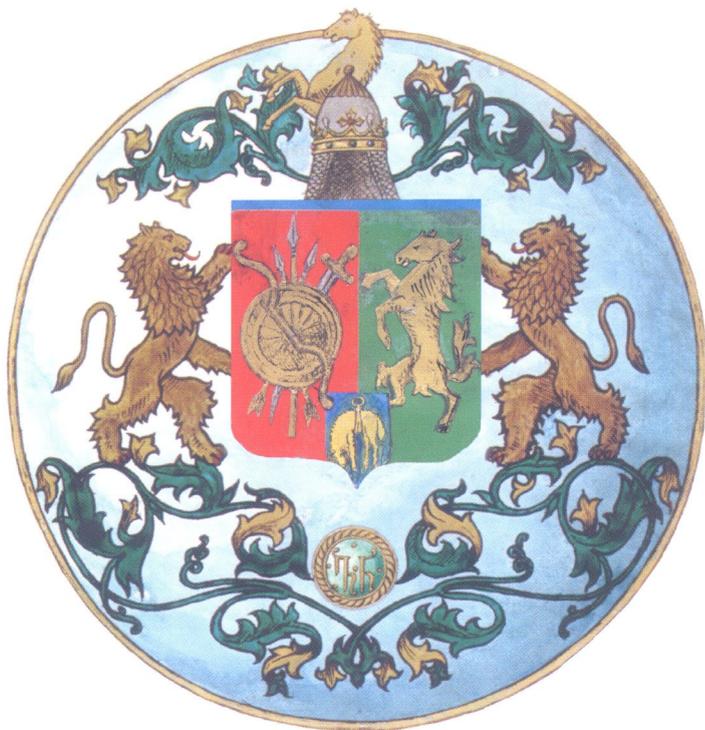
1. Актэи ахэтакапшы афы - ахьтэи цьар (мальтатэи атип).
2. Аобатэи, ахэта еикаэтэафы - амзафа асахьа, армарахь - аа-нцэамтак змоу ахьы иалху аეტэа.
3. Ахпэатэи ижэангэыпшышэалоу ахэтафы – горизонталла – ахьтэ хыц, вертикалла – аразны нцэамта змоу ахьтэи хэымпал. Диагоналла урт ирыкэуп аразны нцэамта змоу апцсеи, ахьтэи мхастეи аразны ფი змоუ ахэეи.
4. Апшыбэатэи ахэтакапшы афы - еикапапануа ахьтэи капанга.

Герб князей Дзяпш-ипа

Щит четверочастный. В центре - щиток в виде золотого руна.

1. В первой, червлённой части - золотой крест (мальтийского типа).
2. Во второй, черной части - серп серебрянного полумесяца, влево - золотая восьмиконечная звезда.
3. В третьей, лазуревой части горизонтально - золотой лук, вертикально - золотая стрела с серебрянным наконечником. На них по диагонали - копьё с золотым древком и серебрянным наконечником, сабля с золотой ручкой и серебрянным лезвием.
4. В четвертой, червлённой части - золотые весы в равновесии.

ახნაურ ათუმავების გერბი

ფარი გაყოფილია ვერტიკალურად ორ ტოლ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — ლაჟვარდისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — ოქროსა და ვერცხლის საომარი აღჭურვილობა: მრგვალი ფარი, მშვილდი, შუბი, ისრები.
2. მეორე, მწვანე ნაწილში — ყალყზე შემდგარი ოქროს ცხენი.

Аамстцәа Атәмаа ргерб

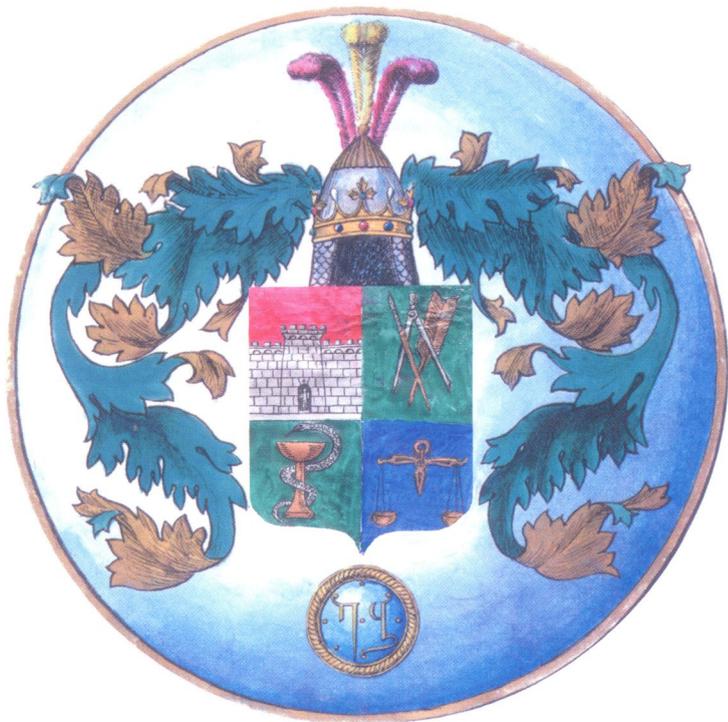
Вертикалла асаџар еикароу 6-хәтакны ишоуп. Цака - асаџар хәычы - афон иатәакны - ахьтәы уасцәа. Асаџар хыхьтәи ахәта ижәџангәыпшшәалоуп.

1. Актәи ахәтәы - ахьи аразни ирылху абџьарматәа - асаџар, ахәымпал, аҭса, ахьц.
2. Аџбатәи ахәта иатәәы - ишьхынгылоу ахьтә ҭы.

Герб дворян Атумава

Щит рассечен на две равные части по вертикали. Внизу – щиток – на лазуревом фоне золотое руно. Верхняя часть щита лазуревая.

1. В первой, лазуревой части – золотое и серебрянное вооружение – щит (круглый), лук, копьё, стрелы.
2. Во второй, зеленой части – вставший на дыбы золотой конь.

აზნაურ ანჩოკების (ანჩოყვას) გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, მენამულ ფონზე — ვერცხლისფერი ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე კარიბჭიანი კოშკით.
2. მეორე, მწვანე ნაწილში — ფარგალი (ვერცხლი, ოქრო) გადაჯვარედინებული კალამთან და ფუნჯთან (ოქრო, ვერცხლი).
3. მესამე, მწვანე ნაწილში — ოქროს თასის ფეხს შემოხვეული ვერცხლისფერი გველი.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ოქროს სასწორი.

Аамстцәа Анчокәаа ргерб

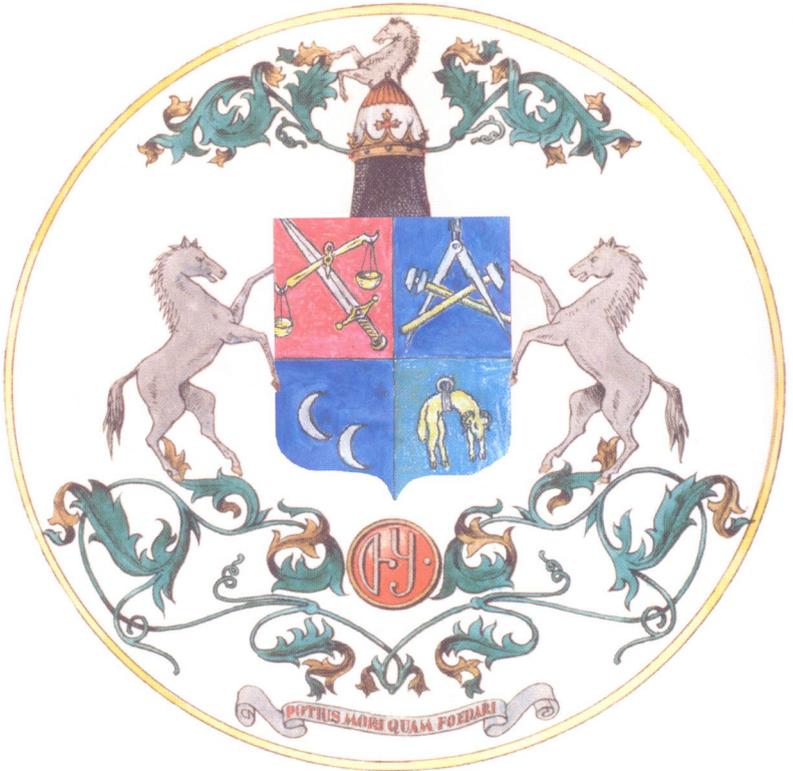
Асафар пшь-хәтакны ишоуп.

1. Актәи ахәтакапшь аҧы - аоналарта змоу аразны баагәара, аоналартаҧ - ашәхьча.
2. Аәбатәи ахәта иатцәаҧы - аҧыргали (аразны, ахьы) уи еихданы икәу ахьтә чыхәи аперои (аразны, ахьы).
3. Ахҧатәи ахәта иатцәаҧы - ахьтә ҧа иакәыршоу аразны мат.
4. Аҧшьбатәи ахәтаҧы - ахьтәы капанга ажәәангәыпшьшәала фон акны.

Герб дворян Анчок

Щит четверчастный.

1. В первой части, на червленном фоне - серебрянная зубчатая крепость с входной башней. У входа - страж.
2. Во второй, зеленой части - циркуль (серебро, золото), перекрещивающийся с золотыми пером и кистью (золото и серебро).
3. В третьей, зеленой части – серебрянная змея, обвивающая ножку золотой чаши.
4. В четвертой части – золотые весы на лазурном фоне.

აზნაურ არინბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში – ოქროს სასწორი გადაჯვარედინებული უქარქაშო ოქროსტარიან ხმალთან.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ქანჩის მოსაჭერთან და ჩაქუჩთან გადაჯვარედინებული გამლილი ფარგალი (ოქრო, ვერცხლი).
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – დიაგონალზე ორი ვერცხლის ნახევარმთვარე.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში – ოქროს საწმისი.

Аамстџа Арынаа П̄АрынбақәаТ ргерб

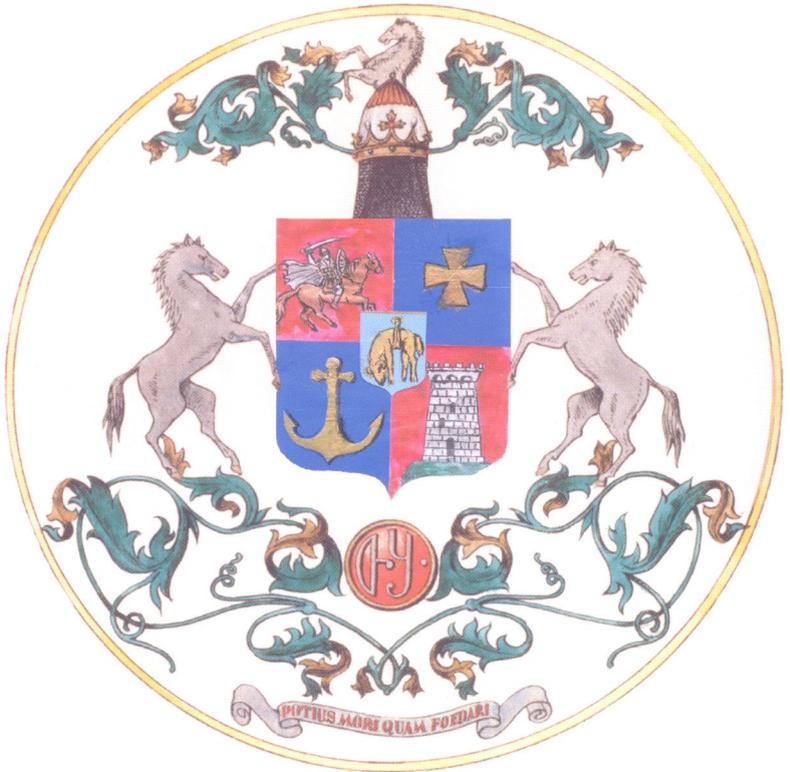
Асаџар п̄шь-хџтакны ишоуп.

1. Актәи ахџтакап̄шь аџы - диагоналла еихдоуп акапангеи ахџтәы мхаста змоу асеи.
2. Аџбатәи ажџангәып̄шьшәала хџтаџы - аџыргал, абру аилыхратә ацап̄ха, ажџахәа (ахы, аразны).
3. Ахп̄жатәи ажџангәып̄шьшәала хџтаџы - арџьарахь ип̄шуа џ-мзаџак рсахьа.
4. Ап̄шьбатәи ииатџоу ахџтаџы - агџтаны - ахџтәы уасџәа.

Герб дворян Аринба

Щит четверочастный.

1. В первой, червленной части – золотые весы перекрещиваются по диагонали с мечем с золотой рукоятью.
2. Во второй, лазуревой части - циркуль, разводной ключ, молоток (золото, серебро).
3. В третьей, лазуревой части – два серебрянных полумесяца рогами вправо.
4. В четвертой, изумрудной части, в центре – висящее золотое руно.

აზნაურ აუბლაას (აუბლ(ა)ების) გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ცისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში – გაჭენებულ ცხენზე მხედარი ხმლით და ფარით (ოქრო, ვერცხლი).
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ტოლმკლავა ოქროს ჯვარი.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს ღუზა.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში – მწვანე შემადღებაზე ვერცხლისფერი ქონგურებიანი კოშკი.

Аамстцѣа Аублаа (Аублаакѣа) герб

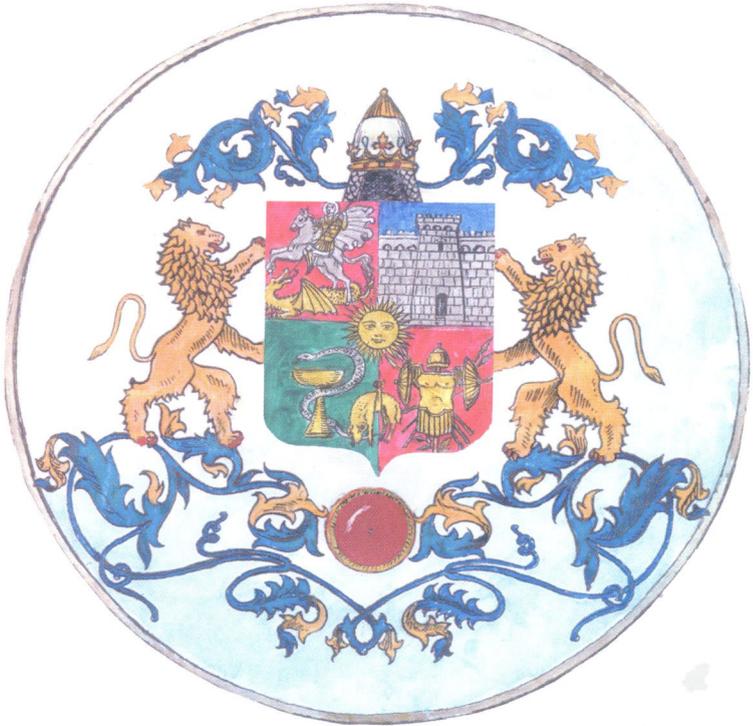
Асаѣар ѣшь-хѣтакны ишоуп. Агѣтаны, ижѣѣангѣыѣшшѣалоу афон акны - ахѣтѣы уасцѣа.

1. Актѣи ахѣтакаѣѣшь акны - ахѣеи асаѣари зку аѣыуаѣ (ахы, аразны).
2. Аѣбатѣи, ажѣѣангѣыѣшшѣала хѣтаѣы - зганкѣа еикароу ахѣтѣ ъѣар (мальтатѣи атип).
3. Ахѣатѣи ажѣѣангѣыѣшшѣала хѣтаѣы - ахѣтѣы ѣარсал.
4. Аѣшьѣбатѣи ахѣтакаѣѣшь аѣы - ахаракыра иатѣაѣы - аразнытѣ бааш.

Герб дворян Аублаа

Щит четверчастный. В центре – щиток – на голубом фоне золотое руно.

1. В первой, червленной части – скачущий на коне всадник с саблей и щитом (золото, серебро).
2. Во второй, лазурной части – золотой равносторонний крест.
3. В третьей, лазуревой части – золотой якорь.
4. В четвертой, червленной части - серебрянная зубчатая башня на зеленой возвышенности.

აზნაურ აქირთავეების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — ოქროსფერი მრავალსხივიანი მზე.

1. პირველ, წითელ ნაწილში — წმ. გიორგი აბჯარში, ვერცხლისფერი მოსასხამით, ვერცხლისფერ ცხენზე ამარცხებს ოქროსფერ ურჩხულს.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ვერცხლისფერი ციხესიმაგრის კედელი, რომლის ცენტრალურ ნაწილში კოშკია. ჭიშკარში ჩანს მცველი ოქროსფერ აბჯარში.
3. მესამე, ფირუზისფერ ნაწილში — ოქროსფერი, მაღალი თასი. მასზე შემოხვეულია ვერცხლისფერი გველი მწვანე ქერცლით.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში — საბრძოლო ნადავლი: ხის ძირკვზე ჩამოკიდებული საომარი იარაღი.

Аамстѡа Акырѡа ргерб

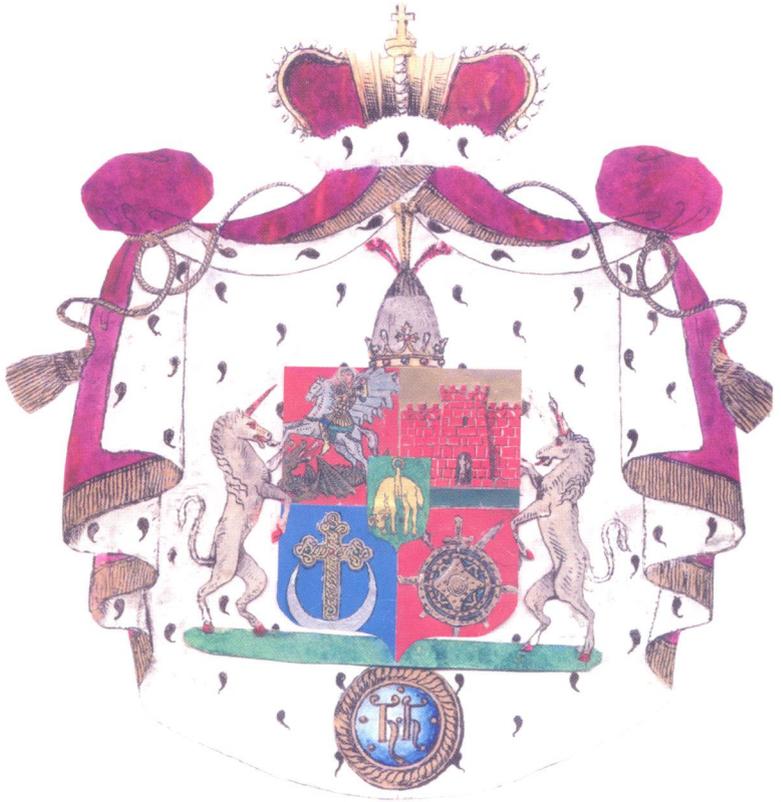
Асаѡар ѡшь-хѣтакны ишоуп. Агѣтаны – хьыла иѡѡоу ама асахьа.

1. Актѣи ахѣтаѡаѡшь аѣы - аразны мшьамба зшѡу, аразны ѣы иакѣѡоу ахьтѣы Гьаргь аѡѡа аѡсала ахьтѣы гѣылшьап ишьуеит.
2. Аѡбатѣи ахѣтаѣы - ажѣѡан афон аѡны - аразны бааш, иаѡнаѡоу аѡызкѣеи иареи. Аѡналарѡѣ - ашѣхьча иѡѡѡра.
3. Ахѡѡатѣи алилаѡшьшѣала хѣѡაѣы – амыѡагьѡѣа иатѡѣа змоу, аразны маѡ ахьтѣ ѣа ашьапы иакѣыршоуп.
4. Аѡшьбатѣи ахѣтаѣы афон ѡаѡшь аѡны - иѡѣѡоу атѡѣа иѡнахау ахьтѣ хѣатха.

Герб дворян Акирѡава

Щит четверочастный. В центре - солнечный лучистый диск с ликом.

1. В первой, червлѣнной части - золотой св. Георгий в серебрянном плаще и на серебрянном коне поражает копьем золотого дракона.
2. Во второй части, на фоне лазурного неба - серебрянная крепостная входная башня с примькающими к ней зубчатыми стенами. У входа - фигура стража.
3. В третьей, бирюзовой части - серебрянный змей с зеленой чешуей обвивает ножку золотой чаши.
4. В четвертой части, на червленном фоне - золотое трофейное оружие, висящее на обрубленном дереве.

აზნაურ აშხანავების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — მწვანე ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი ამარცხებს ოქროსფერ ურჩხულს.
2. მეორე, ოქროსფერ ნაწილში — ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე (წითელი) მიმდებარე ქონგურებიანი კედლებით.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ძვირფასი ქვებითა და წნულით მორთული ოქროს ჯვარი, რომელიც ადგას ზევით მიმართულ ვერცხლის ნამგალა მთვარეს.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში — ოქროსფერი მწვანით განყოფილი მრგვალი ფარი. მის ქვეშ მოთავსებულია ხანჯლები და ისრები (ოქრო).

Аамстцаа Ашхэатцаа ргерб

Асаңар җыш-хәтакны ишоуп. Агәтаны - афон иатәакны - ахьтәы уасцаа.

1. Актәи ахәтақаҗыш аҗы - аразны җы иакәтәоу Гьаргь ацкья ахьтәы гәылшыап ишыуеит.
2. Аббатәи ахәта ахьыҗышшәала фон акны - ахаракыраҗ - абаагәара аоналарта бааш (икаҗышуп).
3. Ахҗатәи ажәангәыҗышшәала хәтаҗы - җахьалеи зыху дуу ахахәжәлабзиалеи ирҗышзоу ахьтәы цьар амзаҗа (аразны) иакәгылоуп.
4. Аҗышьбатәи ахәтақаҗыш аҗы - ахьтәы саҗар гежы. Уи ашьтахь (радиусла) ишьтоуп асеи аҗсеи (ахьы, аразны иатәа).

Герб дворян Ашхацава

Щит четверчастный. В центре - щиток – на зеленом фоне золотое руно.

1. В первой, червленной части – св.Георгий на серебрянном коне поражает золотого дракона.
2. Во второй части на золотом фоне и зеленом подъеме - входная башня крепости (красная) с примыкающими к ней зубчатыми стенами.
3. На третьей, лазуревой части - украшенный плетением и камнями золотой крест, стоящий на серпе полумесяца (серебро), обращенного рогами вверх.
4. На четвертой, червленной части – золотой с зеленым круглый щит. За ним расположены меч и копьа (золото, серебро с зеленью).

აზნაურ ბარასების გერბი

ფარი გაყოფილია ორ ტოლ ნაწილად ვერტიკალურად.
მარჯვენა ნაწილიც გაყოფილია ორ ნაწილად.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ოქროს სხივებიანი, პირსახიანი მზის დისკო.
2. მეორე, ოქროსფერ ნაწილში — იარაღსაგებ და ფარმომარჯვებული მთავარანგელოზი მიქაელი.
3. მესამე, მწვანე ნაწილში — ოქროს ზეთისხილის ხე.

Аамстцаа Барасаа ргерб

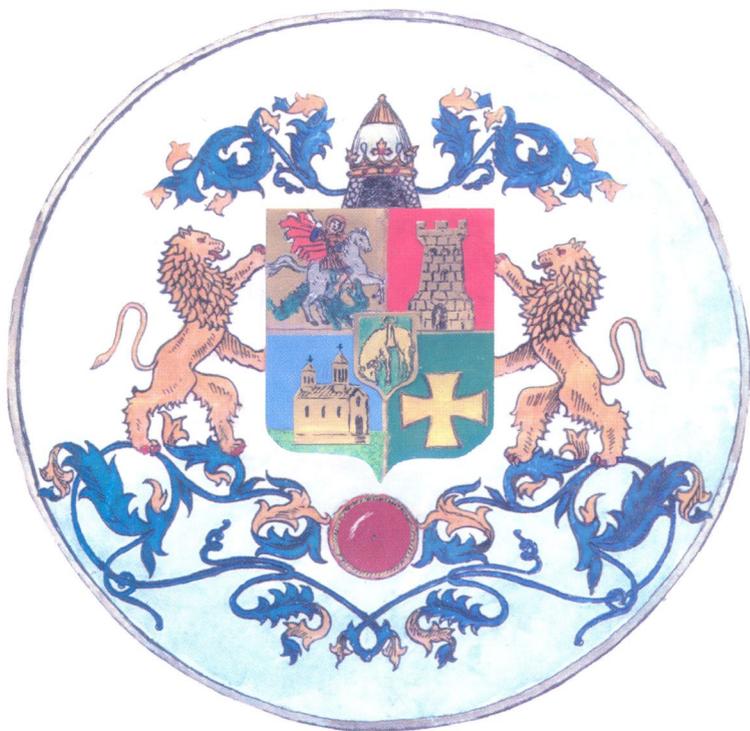
Асаџар вертикалла еикараны ишоуп. Арџарахьтѣи ахѣтаџы
ѣбаны ишоуп.

1. Актѣи ажѣанџыџшшѣала хѣтаџы - амрашѣахѣа зхьыршоу
ахьтѣи амра асахьа.
2. Аѣбатѣи ахьтѣи хѣтаџы - бџьарла еикѣных еибытоу
Аџааимбар Миха.
3. Ахџатѣи ахѣтаџы афон иатѣакны - ахьтѣи зейтын тла.

Герб дворян Барас

Щит рассечен на равные части по вертикали. Правая сторона
разделена на две части.

1. В первой, лазуревой части – золотой солнечный лучистый диск с
лицом.
2. Во второй, золотой части – Архангел Михаил с вооружением и
со щитом.
3. В третьей части, на зеленом фоне – золотое маслиничное
дерево.

აზნაურ ბლაბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — მწვანე ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ, ოქროსფერ ნაწილში — ამხედრებული წმ. გიორგი (ოქრო, ვერცხლი, ძონი) შუბით ხელში ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში — ქონგურებიანი ოქროს კოშკი.
3. მესამე ნაწილში — ცისფერი ცის ფონზე, მწვანე შემალღებაზე ოქროს ეკლესია სამრეკლოთი და გუმბათის ყელით.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში — ოქროს გოლემავა ჯვარი (მალტის ტიპის).

Аамстцѡа Блаббаа ргѣрб

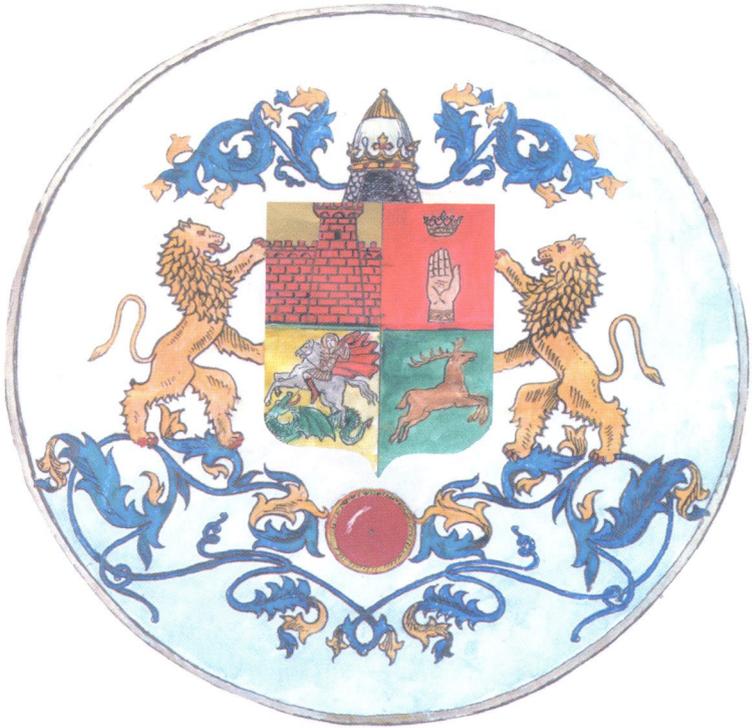
Асаѣар пѣшь-хѣтакны ишоуп. Агѣтаны – асаѣар хѣычы – афон иатѣакны – ахѣтѣы уасцѣа.

1. Актѣи ахѣтѣы хѣтаѣы - иеыжѣу Гѣаргѣ ацкѣа (ахѣы, аразны, акапѣшыцкѣа) агѣылшьап иатѣа аѣсала ишьуеит.
2. Аѣбатѣи ахѣтакапѣшь аѣы - ахѣтѣы бааш.
3. Ахѣатѣи ахѣтаѣы ажѣѣан афон акны - асаркѣалсырта змоу ахѣтѣы уахѣама.
4. Аѣшьбатѣи ахѣта иатѣაѣы - зганкѣа еикароу ахѣтѣ цѣар (мальтатѣи атип).

Гѣрб дворян Блаабба (Блабба)

Щит четверочастный. В центре - щиток – на зеленом фоне золотое руно.

1. В первой, золотой части - св. Георгий на коне (золото, серебро, пурпур) поражает копьем зеленого дракона.
2. Во второй, червленной части - золотая зубчатая башня.
3. В третьей части – на фоне голубого неба на зеленом подъеме - золотая церковь с колокольной и барабаном под куполом.
4. В четвертой, зеленой части – равносторонний золотой крест (мальтийского типа).

აზნაურ დანარჩოების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ოქროსფერ ნაწილში — მწვანე შემადღებაზე ციხესიმაგრის კომპიანი ნაწილი.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში — ხელისგული ზევით მიმართული. მასზე აზნაურის ოქროს გვირგვინი.
3. მესამე, ოქროსფერ ნაწილში — ცხენზე ამხედრებული ვერცხლისფერი წმ. გიორგი ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში — მარჯვნივ მიმართული გაჭენებული ოქროს ირემი.

Аамстцаа Данарчоуаа ргерб

Асағар пшь-хэтакны ишоуп.

1. Актәи ахтәы хэтафы - аҳаракыра иатцафы ицәыкаҭшьу абаағәреи абааши.
2. Аџбатәи ахәтакаҭшь афы - пхьака ирхоу анапсыргәытца асахьа. Уи иахагылоуп аамстацаа рхтәы гәыргын.
3. Ахҭатәи ахтәы хэтафы – аеы иакәтәоу Гьаргь атцқа (аразны) агәылшьап иатцаа ишьуеит.
4. Аҭшьбатәи ахәта иатцафы - арҭьарахь иҭо ахтә еацә.

Герб дворян Данарчоу

Щит четверочастный.

1. В первой, золотой части - на зеленой возвышенности - часть червленной крепости с башней.
2. Во второй, червленной части – вертикально расположенная рука ладонью вперед, над ней - золотая дворянская корона.
3. В третьей, золотой части - поражающий зеленого дракона серебрянный св. Георгий на коне.
4. В четвертой, зеленой части - скачущий вправо золотой олень.

აზნაურ დოპუების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ძონისფერ ნაწილში — ოქროს ვაზი მტკვანით და ფოთლით.
2. მეორე, ოქროსფერ ნაწილში — ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი (მწვანე მოსასხამით) შუბით ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
3. მესამე, მწვანე ნაწილში — მარჯვნივ მიმართული გაქცეული ოქროს შველი.
4. მეოთხე, ცისფერ ნაწილში — ქონგურებიანი ვერცხლის კოშკი მწვანე შემალღებაზე. შესასვლელში მცველის ოქროს ფიგურა.

Аамстцѣа Дапуаа ргерб

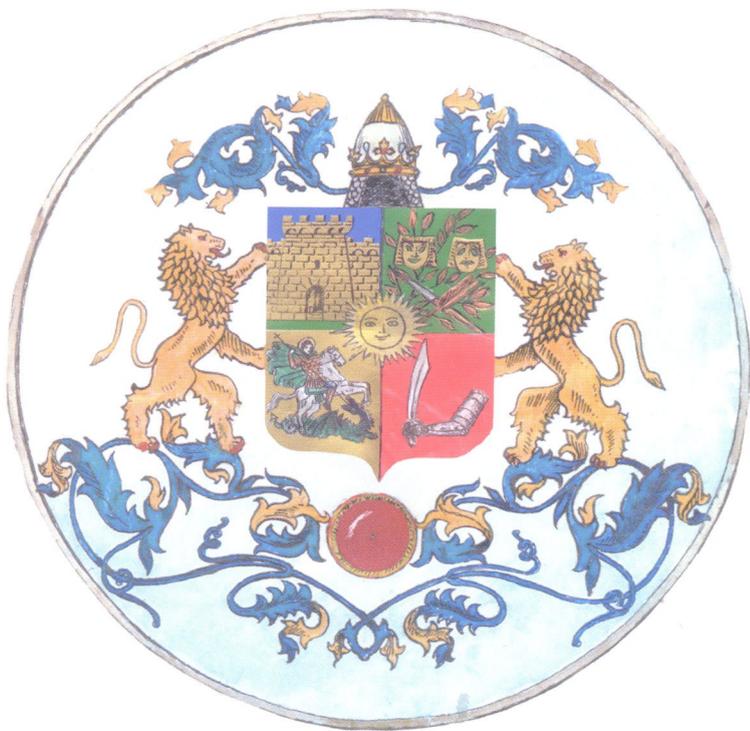
Асаѣар ѣшь-хѣтакны ишоуп.

1. Актѣи аѣаѣшьыцѣа хѣтаѣы - ажъымжѣеи абъыѣи зѣоу ахътѣы захѣа.
2. Аѣбатѣи ахыѣшшѣала хѣтаѣы - агѣылшыап иатѣа зшыа аеыуаѣ Гьаргь ацѣа.
3. Ахѣатѣи ахѣта иатѣაѣы - арѣъарахъ иѣო ашьабста.
4. Аѣшьбатѣи ажѣѣангѣыѣшшѣала хѣтаѣы - ахараѣыра иатѣაѣы - аразны бааш. Аѣналартаѣ - ашѣхъча ихътѣы фигура.

Герб дворян Допуа

Щит четверочастный.

1. В первой, пурпурной части – золотая лоза с кистью и листом винограда.
2. Во второй части, на золотом фоне – св. Георгий на коне поражает зеленого дракона.
3. В третьей, зеленой части – золотая косуля, бегущая вправо.
4. В четвертой, голубой части – на зеленой возвышенности - серебрянная башня с зубчатым верхом, при входе – фигура стража (золотая).

ახნაურ ეშბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — ოქროს სხივებიანი მზე.

1. პირველ, ლაშვარდისფერ ნაწილში — ოქროს კოშკიანი ციხესიმაგრე. შესასვლელში — მცველის ოქროსივე ფიგურა.
2. მეორე, მწვანე ნაწილში — ზემოთ — ოქროს ნიღბები (ტრაგედიისა და კომედიის), ქვემოთ — ოქროს დაფნის რტო, რომელზეც მოთავსებულია გადაჯვარედინებული ფუნჯი და კალამი (ოქრო, ვერცხლი).
3. მესამე, ოქროსფერ ნაწილში — ამხედრებული წმ. გიორგი ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში — ვერცხლის აბჯრიანი მკლავი ოქროს ტარიანი ხმლით.

Аамстцаа Ешбақаа ргерб

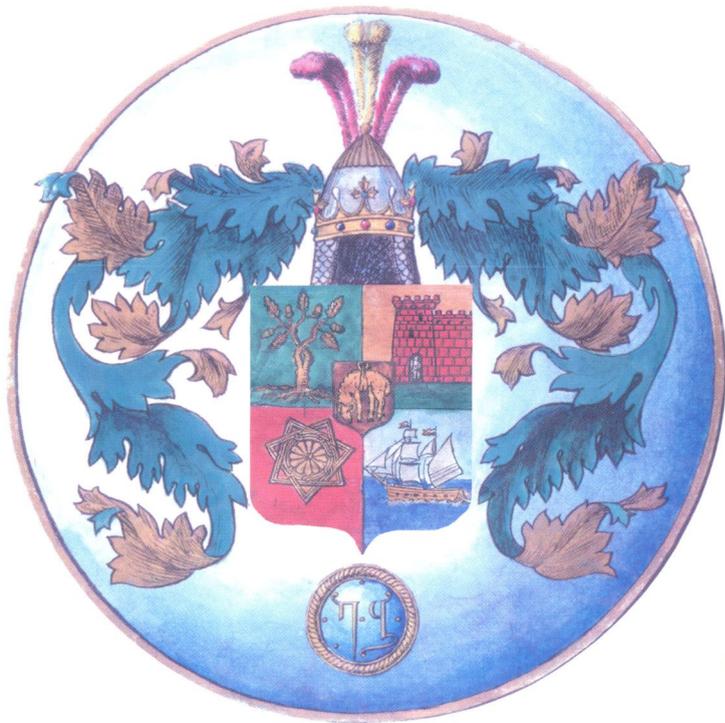
Асаңар ңыш-хәтакны ишоуп. Агәтаны - ахьтәы амра асахьа.

1. Актәи ажәангәыңышшәала хәтаҕы - атызқәа змоу ахьтәы бааш. Аәналартаҕ - ашәхьча ихьтәы фигура.
2. Аәбатәи ахәта иатцәаҕы - аәадахьала - атрагедиеи акомедиеи рхьтәы сабрадақәа. Аладахьы - ахьтәы даңа амахә. Уи еихданы иакәуп ачыхәи аперои (ахьы, аразны).
3. Ахңатәи ахьтәы хәтаҕы - иеыжәу Гьаргь ацкьа аңсала агәылшьап иатцәа ишьуеит.
4. Аңшьбатәи ахәтақаңшь акны - ахьтәы мхаста змоу аразны аса зку анапы.

Герб дворян Эшба

Щит четверочастный. В центре — золотой солнечный диск с ликом.

1. В первой, лазуревой части - привратная золотая башня крепости с примыкающими к ней стенами. У входа - фигура стража (золото).
2. Во второй, зеленой части, вверху - золотые маски трагедии и комедии, ниже - золотая лавровая ветвь. На неё наложены перекрещивающиеся по диагонали кисть и перо (золото, серебро).
3. В третьей, золотой части — св.Георгий на коне поражает копьем зеленого дракона.
4. В четвертой, червленной части - серебрянная рука в латах держит меч с золотой рукояткой.

ახნაურ ზაურუმ-იფების გერბი

ვარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ზურმუხტისფერ ნაწილში — ოქროს მუხის ხე.
2. მეორე, ოქროსფერ ნაწილში — ზურმუხტისფერ შემალღებზე ნითელი ციხე-სიმაგრე კოშკით, შესასვლელში (ჭიშკარში) ოქროსაბჯრიანი მცველი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში — დანნული, ნახჭიანი, შვიდექიმიანი ოქროს ვარსკვლავი.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ვერცხლის აფრიანი ოქროს გემი.

Аамстцаа Заурым-иџацаа ргерб

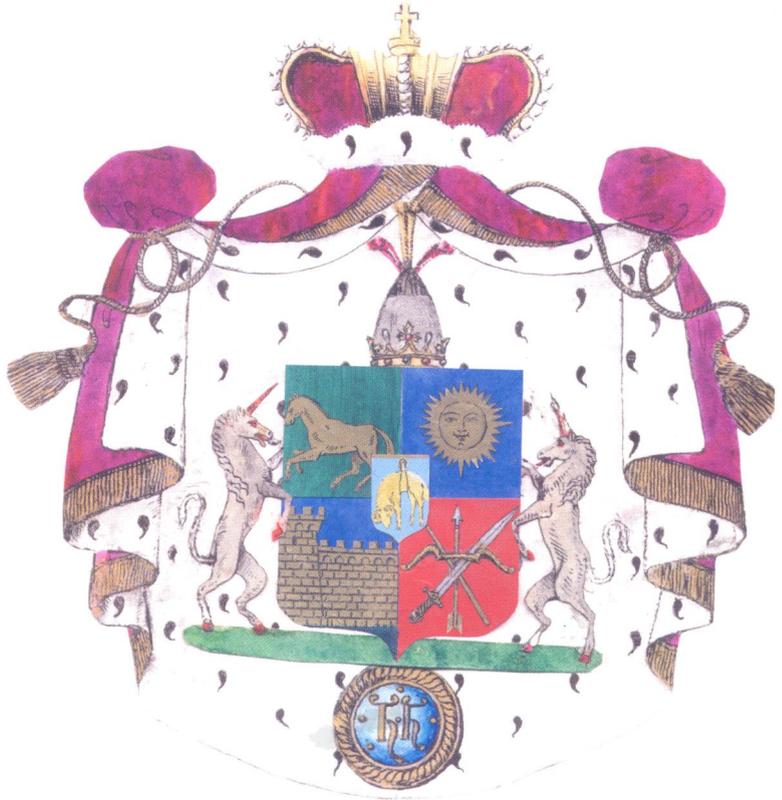
Асаџар пшь-хџтакны ишоуп.

1. Актџи ахџта иаџцаџы - ахџтџ аџь тџла.
2. Аџбатџи ахџтџы хџта, ахаларта иаџца афон аџкны - атызџკџа змоу абааш. Аџналартаџ - ахџтџы бџџар змоу ашџхџча. Абаагџара каџпшьуп.
3. Ахџџатџи ахџџакаџпшь аџкны - бџџынџџамџтак змоу пџахџала ирџшзоу ахџтџы еџџა.
4. Аџшьџбатџи аџџџангџџыпџшшџџала хџџაџы - аразны пџракџа зхагџылоу, амшын иху ахџтџы џџба.

Герб дворян Заарум-ипа

Щит четверочастный.

1. В первой, зеленой части – золотой дуб.
2. Во второй, золотой части - на зеленом подъеме - угловая крепостная башня с примыкающей к ней стеной. Крепость - червленая. У входа – страж с золотым оружием.
3. В третьей, червленой части - золотая семиконечная плетенная узорчатая звезда.
4. В четвертой, лазуревой части – плывущий по морю золотой корабль на серебрянных парусах.

აზნაურ ზვამბაიების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — ცისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მწვანე ნაწილში — მაცხენვე მიმართული, გაჭენებული ოქროს ცხენი.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ოქროს სხივებიანი პირსახიანი მზის დისკო.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — მწვანე შემალღებაზე კუთხური კოშკი და ციხესიმაგრის კედლის ნაწილი (ოქრო).
4. მეოთხე, წითელ ნაწილში — სიმეტრიულად გადაჯვარედინებული მშვილდი, ისარი, შუბი, უქარქაშო ხმალი (ოქრო, ვერცხლი).

Аамстцаа Ажэанбақэа ргерб

Асаңар җыш-хәтакны ишоуп. Агәтаны - асаңар хәычы.

Ижәангәыҗышәалоу афон акны - ахьтәы уасцәа.

1. Актәи ахәта иатцәафы - армарахь иәуа ахьтә фы.
2. Абәтәи ажәангәыҗышәала хәтафы - ахьтәы амра асахьа.
3. Ахҗатәи ажәангәыҗышәала хәтафы - ахьтәы акәакьтә бааши атзы хәтаки.
4. Аҗышәбатәи ахәтакаҗыш афы - симметриала еихдоу ахьтәы хәымпал, ахьц, аҗса, зытра итам аса (ахьы, аразны).

Герб дворян Званбая

Щит четверчастный. В центре - щиток - на голубом фоне золотое руно.

1. В первой, зеленой части - золотой конь, скачущий влево.
2. Во второй, лазуревой части - золотой солнечный лучистый диск с ликом.
3. В третьей, лазуревой части - на зеленом подъеме - золотая угловатая башня и часть стены.
4. В четвертой, красной части - симметрично перекрещивающиеся золотой лук, стрела, копье, обнаженный меч (золото, серебро).

აზნაურ კუჯების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, მწვანე ნაწილში — ოქროს დაფნის ტოტებზე მოთავსებულია ოქროსყდიანი ვერცხლის წიგნი ოქროსივე ყუით.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში მენამული ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე კოშკით.
3. მესამე, ოქროსფერ ნაწილში — მთავარანგელოზი მიქაელი საომარი აღჭურვილობით — ფარითა და უგაშიშვლებული მახვილით ხელში.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — მრგვალი ოქროსფერი ფარი მწვანით დაფერილი. მის ქვეშ სიმეტრიულ რადიუსებად განლაგებულია მახვილები, ისრები, ხმალი.

Аамстцаа Кэыцаа ргерб

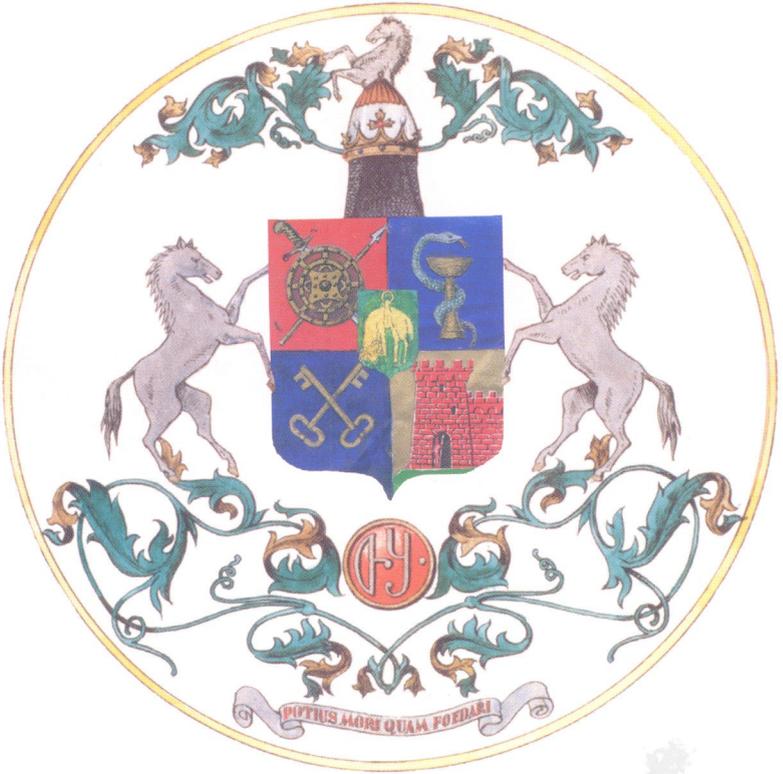
Асаҭар ҭшь-хэтакны ишоуп

1. Актәи ахәта иаҭәәҿ - ахьтәы даҭа махәкәа ирыкәп, ахьтәы цаа иҭасоу иаарту аразны шәкәы. Аҭака - горизонталла - ахьтәы уасцаа.
2. Аџбатәи ахәҭәҿы - аҗџан афон аҭкны - абааш зхагылоу абаагәара хәтак.
3. Ахҭатәи ахьтәы хәҭәҿы – аџьарматәа зшәу, асаҭари асеи зкыу аҭааимбар Миха.
4. Аҭшьбатәи аҗџангәыҭшьшәала хәҭәҿы - асаҭар гежы (ахы иаҭәә). Уи аҭака симметриалеи радиуслеи еихдоу асеи, аҭсеи, ахәеи.

Герб дворян Куджба

Щит четверчастный.

1. В первой, зеленой части, на золотых лавровых ветках - раскрытая серебрянная книга в золотом переплете и обресе. Ниже, горизонтально - золотое руно.
2. Во второй части на фоне лазурного неба – часть зубчатой червленной крепостной стены с такой же башней.
3. В третьей, золотой части - Архангел Михаил в воинском одеянии, держащий щит и обнаженный меч.
4. В четвертой, лазурной части – круглый щит (золото с зеленым). Из под него видны перекрещенные мечи, копья и сабля.

აზნაურ ლაკერბაიების გერბი

ფარი ოთხ ნაწილადაა გაყოფილი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — მრგვალი ფარი (ოქრო, ძონი), რომლის ქვეშ დიაგონალზე გადაჯვარედინებულია მახვილი და შუბი. (ოქრო, ვერცხლი).
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — სამედიცინო ემბლემა, ოქროს თასს შემოხვეული ვერცხლის გველი ოქროს ქერცლით.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — დიაგონალზე გადაჯვარედინებული ორი ოქროს გასაღები.
4. მეოთხე, ოქროს ნაწილში — მენამული კუთხის კომპი, ციხე-სიმაგრის კედლითურთ. ჭიშკარში მოჩანს მცველის ოქროსფერი ფიგურა.

Аамстцаа Лакрбақәа рҕерб

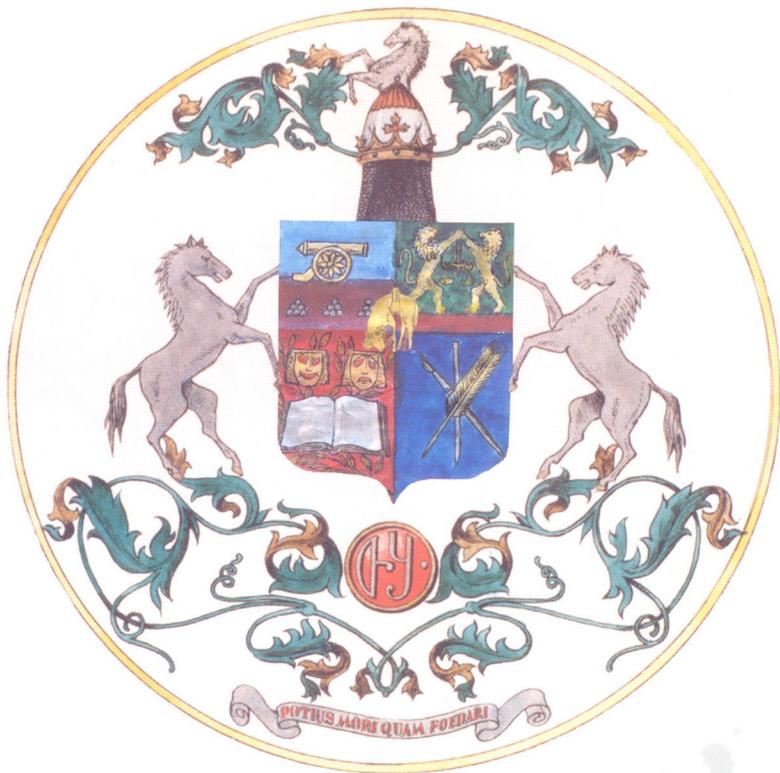
Асаҕар ҕыш-хэтакны ишоуп.

1. Актәи ахэҕақаҕыш аҕы - асаҕар гежь, уи аҕаҕа диагоналла еихдоуп ахәеи аҕсеи. Ахьтәы саҕар - икаҕышыцкьоуп, егырт - ахьи аразни ирылхуп.
2. Аоҕатәи ахэҕақаҕыш аҕы – амедицинатә емблема - амат зкәыршоу аҕа. Аҕа - хьуп, амат - разнуп, амыдаҕыца - хьуп.
3. Ахҕатәи ажәанҕыҕышшәала хэҕаҕы - ҭ-хьтәы цаҕхак, диагоналла еихдоуп.
4. Аҕышбатәи ахьтәы хэҕаҕы - акәакьтә баақаҕыш, атзы адцаны. Агәашәаҕы - ашәхьча ифигура (ахьи). Ахаларта иацәоуп.

Герб дворян Лакербай

Щит четверочастный.

1. В первой, червлённой части - круглый щит, под которым перекрещиваются по диагонали сабля и копьё. Щит - золотой с пурпуром, остальное - золото с серебром.
2. Во второй, лазуревой части - медицинская эмблема - змея, обвивающая ножку чаши. Чаша золотая, змея- серебрянная с золотой чешуей.
3. В третьей, лазуревой части - два золотых ключа, перекрещенные по диагонали.
4. В четвёртой, золотой части на зеленом подъеме - червлённая угловая крепостная башня с примыкающей к ней стеной. В воротах - фигура стража (золотая).

აზნაურ მარლანების გერბი

ფარი გაყოფილი ოთხ ნაწილად

1. პირველ ნაწილში – ზურმუხტისფერ ამალღებაზე ოქროსფერი ზარბაზანი ლულით მარჯვნივ მიმართული.
2. მეორე, ზურმუხტისფერ ნაწილში – ერთმანეთის მიმართ პროფილებით მიმართული ორი ოქროს ლომი, რომელთაც უჭირავთ განონასწორებული ოქროს სასწორი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – დიაგონალზე გადაჯვარედინებული ოქროს დაფნის რტოების ფონზე, ზედამხარეს ორი ოქროს ნილაბი – ტრაგედიისა და კომედიის. მათ ქვემოთ, ცენტრალურ ნაწილში – გადაშლილი წიგნი ვერცხლისფერი ფურცლებით, ოქროს ყდითა და ყუით.
4. მეოთხე, ლაყვარდისფერ ნაწილში – ცენტრში ვერტიკალურად გამოსახული ვერცხლის სკალპელი. მასზე ფუნჯი და კალამი გადაჯვარედინებული (ოქრო, ვერცხლი).

Аамстцаа Маанаа ргерб

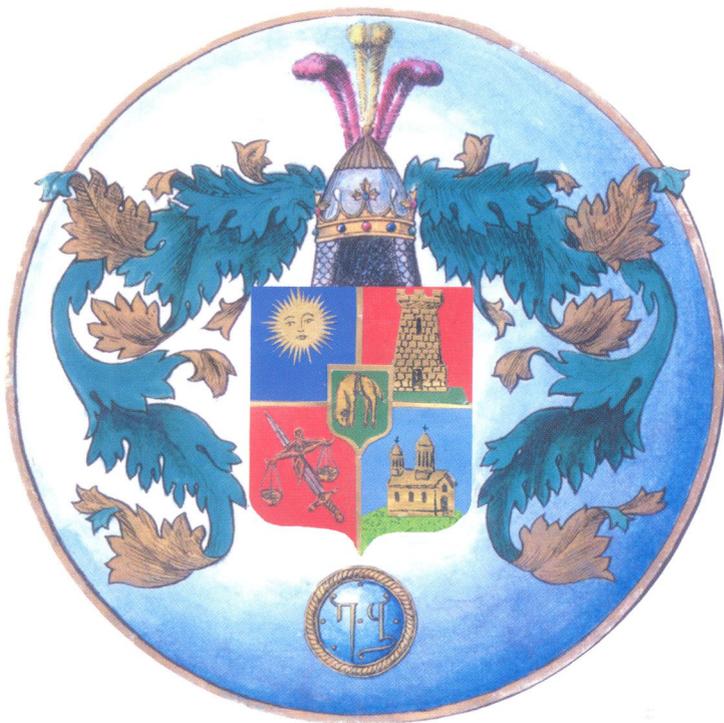
Асаңар җышь-хәтакны ишоуп.

1. Актәи ахәтаҗы, ижәѡангәыҗышшәалоу ахарақыраҗ - арҗыарахь зҗынҗа ихоу ахьтәы бзарбзан.
2. Аѡбатәи ахәтаҗы, ахьтәы фон акны - ейбакапануа акапанга зкә, еиҗаҗышуа игылоу ѡ-хьтәы лымык.
3. Ахҗатәи ахәтаҗы - ахьтәы даҗатә махәта афон акны, аѡадахьала - атрагедиаთәи акомедиаთәи ѡ-хьтәы сабрадак. Урт рыҗака - аразны бҗыышкәа змоу, ахьтәы цәа итасоу иаарту ашәкәы.
4. Аҗышьбатәи ажәѡангәыҗышшәала хәтаҗы, агәтаны - вертикалла - аразны скальпели симметриала еихдоу ахьтәы перои ачыхәи (ахьы, аразны).

Герб дворян Маргания (Маан)

Щит четверочастный.

1. В первой части, на лазуревом подъеме - золотая пушка вправо.
2. Во второй части, на золотом фоне два - обращённых друг к другу, стоящих и держащих весы в равновесии золотых льва.
3. В третьей и четвертой частях, на фоне золотой лавровой ветви - наверху - две золотые маски трагедии и комедии. Ниже - раскрытая книга в золотом переплёте и обрезе с серебрянными страницами.
4. В четвертой, лазуревой части, вертикально по центру - серебрянный скальпель и симметрично перекрещенные с ним золотое перо и кисть (золото, серебро).

აზნაურ მახარიების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – პირსახიანი მზის დისკო.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – მწვანე შემადღებაზე ოქროს კოშკი, ჭიშკარში მცველი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ხანჯალს გადაჯვარედინებული ოქროს სასწორი; ტარი ოქროსია ძვირფასი თვლებით.
4. მეოთხე ნაწილში ცის ფონზე – ოქროს ეკლესია მწვანე შემადღებაზე.

Аамстцѣа Махариаа ргерб

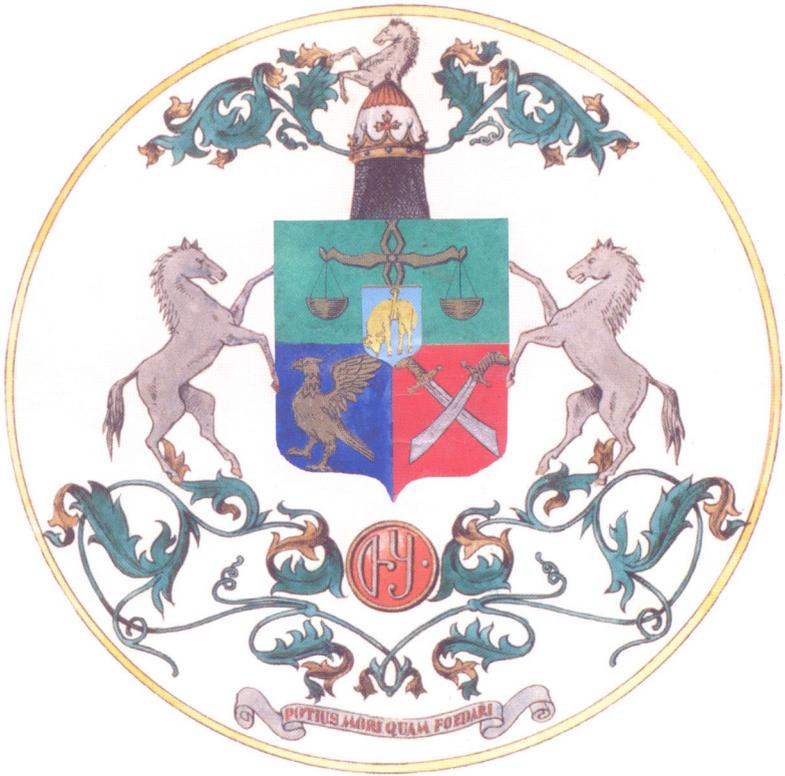
Асаѣар ѣшь-хѣтакны ишоуп.

1. Актѣи ажѣангѣыѣшшѣала хѣтаѣы - амра асахѣа.
2. Аѣбатѣи ахѣтакаѣшь аѣы - ахаракыра иатѣაѣы - ахѣтѣы бааш. Аѣналартаѣ - ашѣхѣча.
3. Ахѣратѣи ахѣтакаѣшь аѣы - еихдоу ахѣтѣы капангеи асеи. Аса амаа хѣтѣуп, зыхѣ дуу, ахахѣжѣлабзиа аласоуп.
4. Аѣшьбатѣи ахѣтаѣы - ииатѣоу ахаракыреи ажѣѣани рфон акны - ахѣтѣы уахѣама.

Герб дворян Махария

Щит четверочастный.

1. В первой, лазуревой части - солнечный диск с ликом.
2. Во второй, червленной части - на зеленом пригорке - золотая башня со стражем у входа.
3. В третьей, червленной части - золотые весы в перекрест с мечом. Ручка меча золотая с камнем.
4. В четвертой части, на зеленом пригорке - золотая церковь на фоне голубого неба.

აზნაურ მიქანბების გერბი

ფარი გაყოფილია ორ ნაწილად ჰორიზონტალურად. ქვედა ნაწილი შედგება ორი ტოლი სეგმენტისაგან. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ცისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში – ოქროს სასწორი.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს არწივი პროფილში.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ორი ოქროსტარიანი და ვერცხლისპირიანი მახვილი დიაგონალურად გადაჯვარედინებული.

Аамстцѣа Мқанаа ргерб

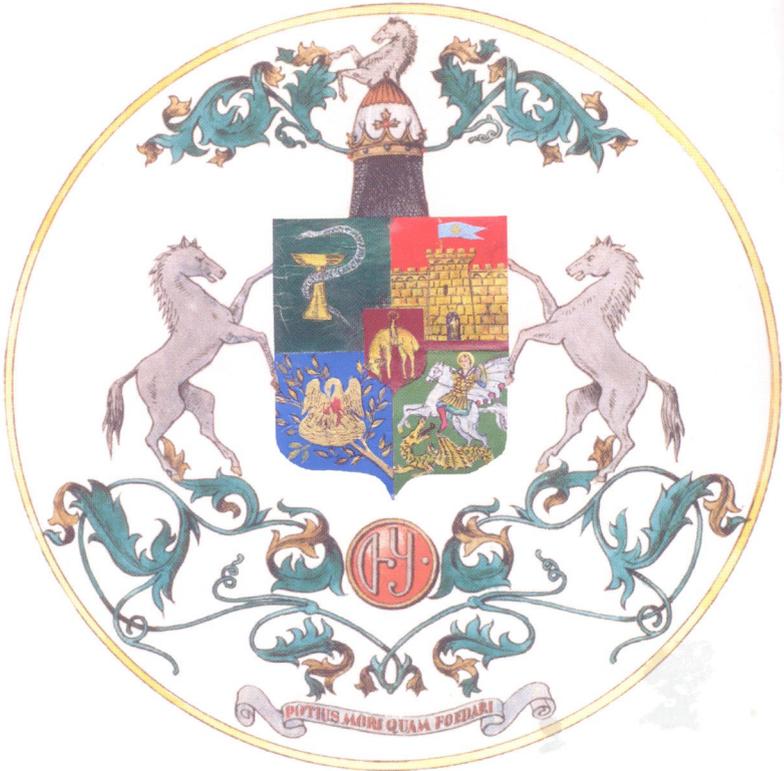
Горизонталла асаџар 6-хѣтакны ишоуп. Цакатѣи ахѣта еикараны ишоуп. Агѣтаны - асаџар хѣычы - ажѣангѣыџшшѣала фон акны - ахѣтѣы уасцѣа.

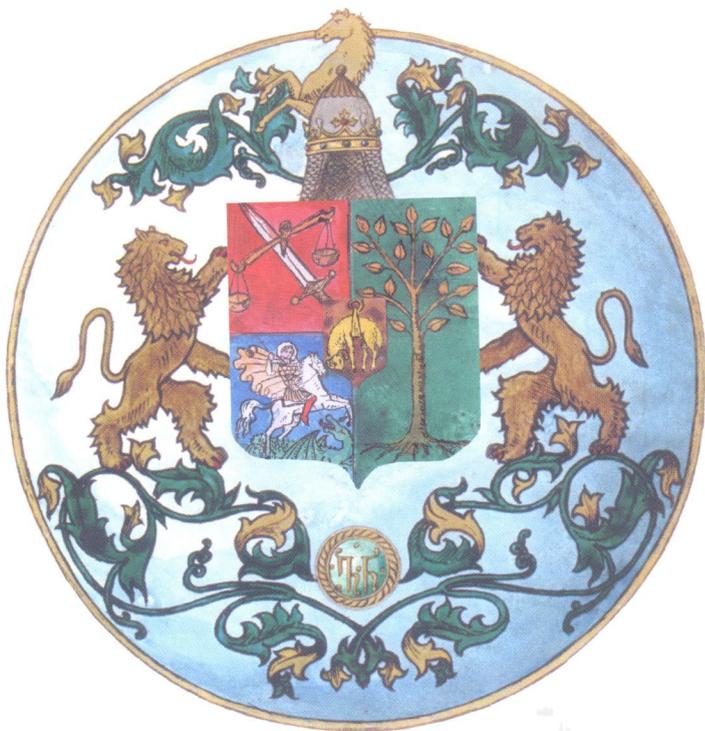
1. Актѣи ахѣта иатѣაѣы - ембакапануа ахѣтѣы капанга.
2. Аѣбатѣи ажѣангѣыџшшѣала хѣтаѣы - ахѣтѣы шыаурдын апрофиль.
3. Ахџатѣи ахѣтакаџшь аѣы - диагоналла еихдоу ахѣтѣы мхастѣи, аразны ѣи змоу асақѣа ѣба.

Герб дворян Миканба

Щит пересечен по горизонтали, нижняя часть рассечена на равные части. В центре - голубой щиток с золотым руном.

1. В первой, зеленой части - золотые весы в равновесии.
2. Во второй, лазурной части - золотой орел в профиль.
3. В третьей, червлённой части - перекрещенные по диагонали два меча с золотыми рукоятками и серебрянными лезвиями.

ახნაურ მქიალებების გერბი

ფარი გაყოფილია შუაზე ვერტიკალურად. მარჯვენა მხარე გაყოფილია ორ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი — ყავისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — უქარქაშო ვერცხლის მახვილი ოქროს ტარით მოთავსებულია დიაგონალზე, ტარით ქვემოთ და მარცხნივ. ხმალზე გადაჭდობილია ჯვარედინად ოქროს სასწორი.

2. მეორე, მწვანე ნაწილში — ოქროს ხე სიმეტრიული ტოტებით.

3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — წმ. გიორგი (ოქრო, ვერცხლი, ძონი) ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.

Аамстцаа Мкъалаа ргерб

Асаџар вертикалла 6-хѣтакны ишоуп. Арџарахѣтѣи ахѣтагыи еикароу 6-хѣтакны ишоуп. Агѣтаны - асаџар хѣычы - акахауаџшшѣала фон акны - ахѣтѣы уасцѣа.

1. Актѣи ахѣтакаџшыыцкѣაѣ - еихдоу, зытра итам ахѣтѣы маа змоу асеи ахѣтѣы капангеи.

2. Аѣбатѣи ахѣта иатѣაѣы - еикароу амахѣкѣа змоу ахѣтѣы цла.

3. Ахџатѣи ажѣѣангѣыџшшѣала хѣтаѣы - Гѣаргѣ ацкѣა агѣылшыап иатѣა ишыеит (ахы, аразны, аѣаџшыыцкѣა).

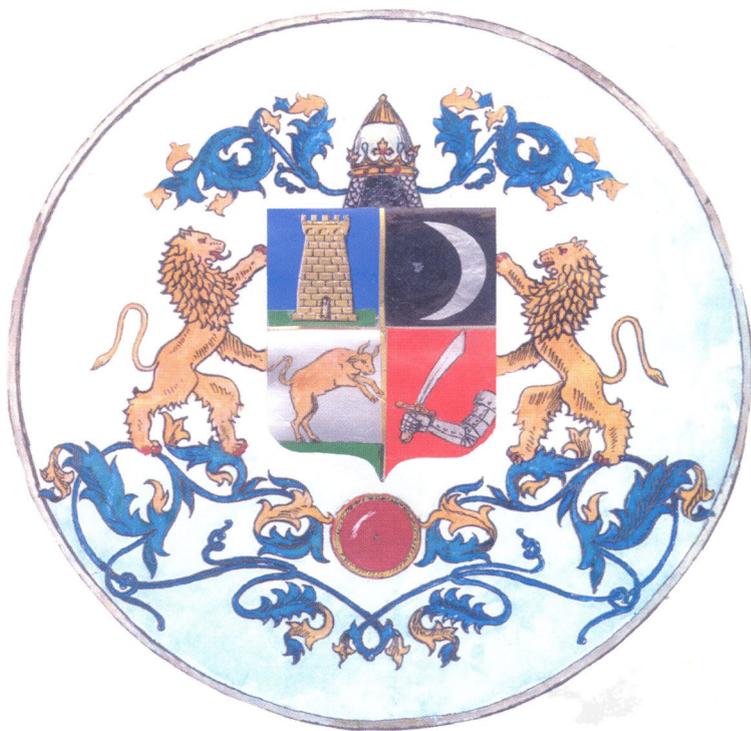
Герб дворян Мкялба

Щит рассечен по вертикали на две части. Правая часть разделена на две равные части. В центре щиток- золотое руно на коричневом фоне.

1. В первой, червленной части – обнаженный серебрянный прямой меч с золотой ручкой. Меч расположен по диагонали ручкой вниз и влево. С мечем скрещиваются золотые весы.

2. Во второй части на зеленом фоне – золотое дерево с симметричными ветками.

3. В третьей части на лазурном фоне – св.Георгий, поражающий зеленого дракона (золото, серебро, пурпур).

აზნაურ ტვიშების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ლაუჯარდისფერ ნაწილში – ქონგურებიანი ოქროს კოშკი მწვანე ამალღებაზე. შესასვლელში – მცველის ოქროსფერი ფიგურა.
2. მეორე, შავ ნაწილში – ბოლოებით მარცხნივ მიმართული ვერცხლის ნამგალა მთვარე, იქვე – შვიდექიმიანი ვარსკვლავი.
3. მესამე, ვერცხლისფერ ნაწილში – მწვანე შემალღებაზე, ყალყზე შემდგარი ოქროს ხარი.
4. მეოთხე, მწვანე ნაწილში – ვერცხლის აბჯარიანი მკლავი ოქროსტარიანი ვერცხლის ხმლით.

Аамстцѣа Тышѣаа (Тышѣбақѣа) ргерб

Асаҟар ҟшь-хѣтакны ишоуп.

1. Актѣи ажѣангѣыҟшьшѣала хѣтафѣи - ахаракыра иатѣафѣи - ахѣтѣи бааш. Аѣналартаѣ - ашѣхьча ифигура (ахьы).
2. Аѣбатѣи ахѣтафѣи, афон еикѣатѣакны - армарахь ирхо аразнытѣ мзафѣи быжьнтѣамтак змоу аѣтѣеи.
3. Ахҟатѣи аразны хѣтафѣи - ахаракыра иатѣафѣи - аѣ агыгцѣа ргыланы.
4. Аҟшьбатѣи ахѣтакаҟшь афѣи - зытра итам, ахѣтѣи мхаста змоу аразны аса зкыу анапы.

Герб дворян Твишба

Щит четверочастный.

1. В первой части, на лазуревом фоне и зеленом подъеме - золотая башня с зубчатым верхом. В входном проёме видна фигура стража.
2. Во второй части на черном фоне - серебрянный полумесяц острием влево и семиконечная звезда.
3. В третьей, серебрянной части, на зеленом подъеме - золотой вздыбившийся бык.
4. В четвертой, червленной части - рука в серебрянных латах, держащая обнаженный меч с золотой рукояткой.

აზნაურ ქაფშების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, მწვანე ველში – ზემო ნაწილში განონასწორებულ ოქროს სასწორი; მის ქვეშ – გადაჯვარედინებული მუხისა და დაფნის ტოტები – ორივე ოქროსი.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ველში – ოქროს სხივებიანი პირსახიანი მზის დისკო.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ველში – მწვანე შემადღებაზე ქონგურებიანი ვერცხლის კოშკი.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში – ხის ძირკვზე მოთავსებული ნადავლი სამარაი იარაღი (ოქრო, ვერცხლი).

Аамстцәа Каҭшьаа рҭерб

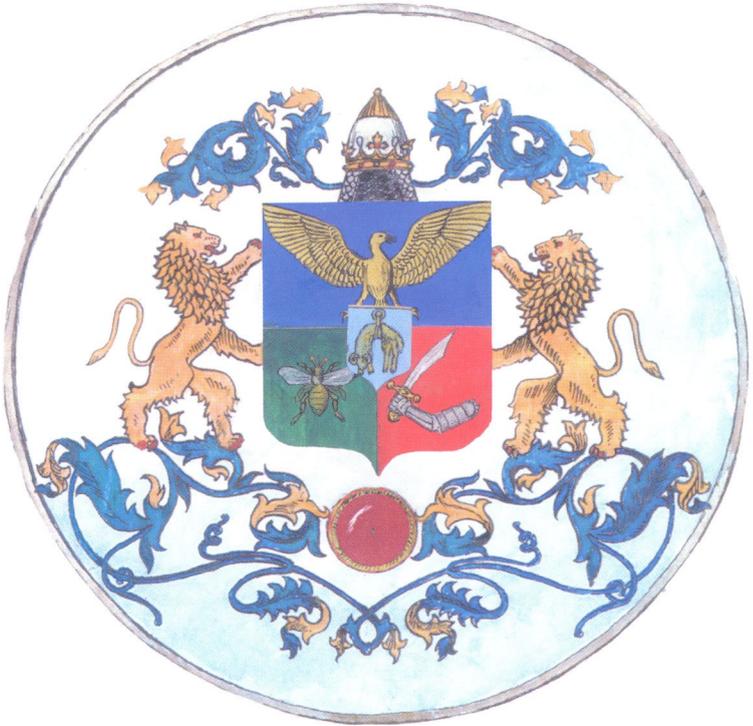
Асаҭар ҭшь-хәтакны ишоуп.

1. Актәи ииатцәоу ахәтаҭы, хыхь - ейбакапануа ахьтәы капанга, уи атцака - аҭьи адаҭҭеи рымахәкәа еихданы.
2. Аџбатәи ахәтаҭы - ажәџан афон аҭны - ахьтә амра асахьа.
3. Ахҭатәи ахәтаҭы, ажәџанҭыҭшьшәала фон аҭны – ахарақыра иатцәаҭы - аразнәџ бааш.
4. Аҭшьбатәи ахәтаҭаҭшь аҭы - атлаҭ икнахауп ахәатҭа (ахьы, аразны).

Герб дворян Капш

Щит четверочастный.

1. В первой, зеленой части – золотые весы в равновесии. Под ними перекрещены дубовая и лавровая ветви.
2. Во второй части, на лазурном небе – золотой солнечный лучистый диск с ликом.
3. В третьей части, на лазурном фоне, на зеленой возвышенности - зубчатая серебрянная башня.
4. В четвертой, червленной части – трофейное оружие на обрубке дерева(золото, серебро).

აზნაურ ღარცკიების გერბი

ფარი გაყოფილია ჰორიზონტალურად ორ ტოლ ნაწილად. ქვედა ნაწილიც გაყოფილია ორ ტოლ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ღია ცისფერ ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ფრთაგაშლილი ოქროს არწივი.
2. მეორე, მწვანე ნაწილში – ვერცხლისფრთებიანი ოქროს ფუტკარი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ვერცხლის აბჯრიანი მკლავი უქარქაშო ვერცხლის ხმლით. ტარი ოქროსი.

Аамстцаа Ђарцкиаа ргерб

Горизонталла асаџар Թ-хѣтакны ишоуп. Цакатѣи ахѣтагыы еикароу Թ-хѣтакны ишоуп. Агѣтаны - асаџар хѣычы - ажѣѣангыыџшшѣала афонаѣ - ахѣтѣы уасцѣа.

1. Актѣи ажѣѣангыыџшшѣала хѣтаѣы - зымтѣыжѣѣაკѣа еитыху ахѣтѣы шыауардын.
2. Аѣѣатѣи ахѣта иатѣа афон акны - аразны мтѣыжѣѣაკѣа змоу ахѣтѣы шыхыц.
3. Ахџатѣи ахѣтакаџшь аѣы - ахѣтѣы мхѣста змоу, аразны аса зку анапы.

Герб дворян Гарцкия

Щит разделен на две части по горизонтали. Нижняя часть рассечена на две равные части. В центре – щиток – на светло-голубом фоне золотое руно.

1. В первой, лазуревой части – золотой орел с широко развернутыми крыльями.
2. Во второй части, на зеленом фоне – золотая пчела с серебрянными крыльями.
3. В третьей, червленной части – рука в серебрянных латах, держащая серебрянный меч с золотой рукоятью.

აზნაურ შიოკუმების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ოქროსფერ ნაწილში – ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული, ოქროს საჭურვლიანი, მენამულ სამოსიანი წმ. გიორგი შუბით ამარცხებს ოქროსქერცილიან მწვანე ურჩხულს.
2. მეორე, ზურმუხტისფერ ველში – ოქროს ყურძნის მტევანი.
3. მესამე, ზურმუხტისფერ ნაწილში – ოქროს ხარი.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ზურმუხტისფერ შემალღებაზე ვერცხლის კოშკი.

Аамстцэа Шиокэымаа ргерб

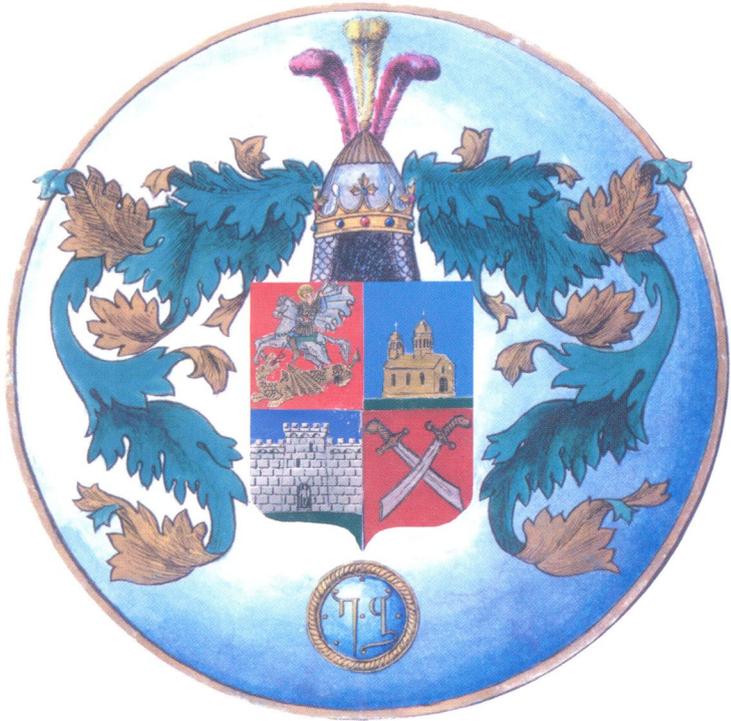
Асаҭар ҭшь-хэтакны ишоуп.

1. Актэи ахьтэы хэҭаҭы - ахьтэ ҭы иакэҭау, ахьлых бҭьар зку, амшьамба каҭшьыцкыа зшәу Ҭьаргь ацкыа аҭсала ахьтэы мыдаҭьцәа змоу агәылшьап иатцәа ишьуеит.
2. Аџбатэи ахэҭа иатцәаҭы - ахьтэы захәа.
3. Ахҭатэи ахэҭа иатцәаҭы - ахьтэы ацә.
4. Аҭшьбатэи ажәџангәыҭшьшәала хэҭаҭы - ахаракыра иатцәаҭы - аразны бааш.

Герб дворян Шиокум

Щит четверочастный.

1. В первой, золотой части – св. Георгий на золотом коне, в золотых доспехах и пурпурном плаще поражает копьем изумрудного дракона с золотой чешуей.
2. Во второй, изумрудной части – золотая виноградная лоза.
3. В третьей, изумрудной части – золотой бык.
4. В четвертой, лазуревой части – серебрянная башня на изумрудной возвышенности.

აზნაურ ჩაჩიბაიების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში — ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული წმ.გიორგი შუბით ამარცხებს ოქროს ურჩხულს.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — მწვანე ბალახზე ოქროს ეკლესია სამრეკლოთი და გუმბათის ქვეშ ყელით.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში — ვერცხლისფერი ციხე-სიმაგრის ჭიშკრიანი კოშკი. შესასვლელში — მცველი. ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე მწვანე შემადლებზეა.
4. მეოთხე, მენამულ ნაწილში — დიაგონალზე გადაჭდობილი ვერცხლის ორი ოქროს ტარიანი მახვილი.

Аамстцаа Чачибааа ргерб

Асаҭар ҭшь-хәтакны ишоуп.

1. Актәи ахәтакаҭшь аҧы - аразны ҧы иақәтәоу Гьаргь ацкәа аҧсала ахьтәы гәылшьап ишьуеит.
2. Аџбатәи ахәтаҧы - аҳаскьын иатцәаҧы – асаркьалсырта змоу ауахәама.
3. Ахҧатәи ажәџангәыҭшьшәала хәтаҧы - аразны бааш. Аџналартаҧ - ашәхьча. Аҳаракыра иатцәаҧы - атыҭқәа.
4. Аҭшьбатәи ахәтакаҭшь аҧы – еихдоу, ахьтәы мхастакәа змоу аразны асакәа џба.

Герб дворян Чачибая

Щит четверочастный.

1. В первой, червленной части – св.Георгий на серебрянном коне поражает копьём золотого дракона.
2. Во второй, лазуревой части – на зеленой траве - золотая церковь с колокольней и куполом на барабане.
3. В третьей, лазурной части - серебрянная крепость с привратной башней, в проходе – страж.
4. В четвертой, червленной части – два перекрещенных по диагонали серебрянных меча с золотой рукоятью.

ახნაურ ჩირიგების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ლურჯ ფონზე ოქროს სანძისი.

1. პირველ, მენამულ ნაწილში – ოქროს ხელისგული.
2. მეორე, მწვანე ნაწილში -მარჯვნივ მიმართული ოქროს ირემი ნახტომში.
3. მესამე ნაწილში – მწვანე შემადღებაზე ცისფერი ცისა და ლურჯი ზღვის ფონზე ოქროს კოშკი ჭიშკარში მცველით.
4. მეოთხე ნაწილში, წითელ ფონზე – სამხედრო ნადავლი: ხის ძირკვზე მოთავსებული საომარი იარაღი.

Аамстцаа Чырыгыбақаа ргерб

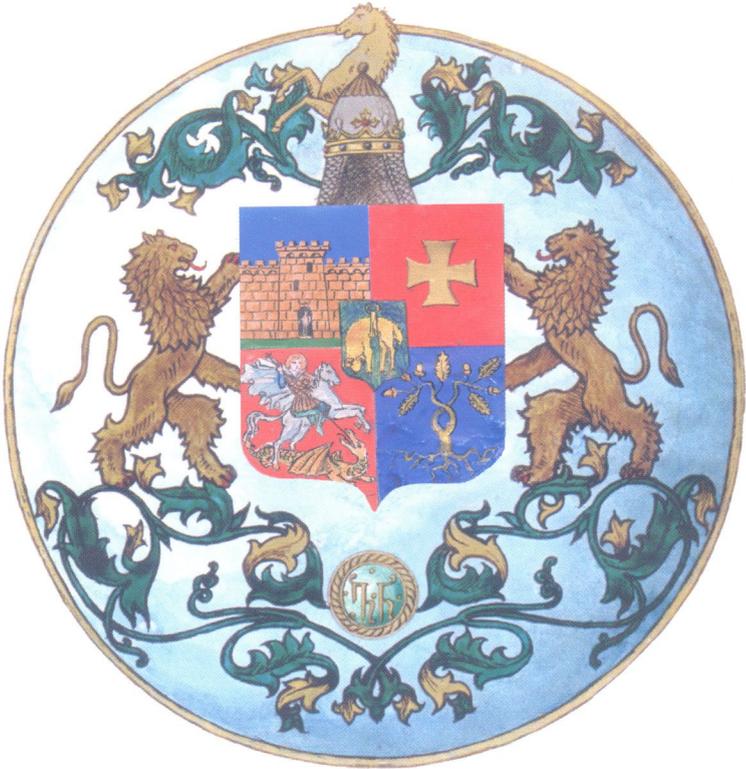
Асаңар пұшь-хәтәкны ишоуп. Агәтаны - асаңар хәычы - алилапұшшәала фон акны - ахьтәы уасцәа.

1. Актәи ахәтақапұшь ағы - знапсыргәытца пұхәака ирхоу анапы (ахы).
2. Аәбатәи ахәта иатәағы - арбьарахь ипҗо аеаә.
3. Ахпәтәи ахәтағы - ажәдани Амшын еикәеи рфон акны - ахьтәы бааш. Аәналартағ - ашәхьча.
4. Апұшьбатәи ахәтақапұшь ағы - икағоу атцла агәыцәағ икнахауп ахәатха.

Герб дворян Чрыгба

Щит четверочастный. В центре – щиток - на синем фоне - золотое руно.

1. В первой части, на червленном фоне - рука ладонью вперед (золото).
2. Во второй, зеленой части – скачущий вправо золотой олень.
3. В третьей части на зеленом берегу на фоне голубого неба и синего моря - золотая башня со стражем у входа.
4. В четвертой части на червленном фоне – трофейное оружие, висящее на обрубленном стволе дерева.

აზნაურ ცანებების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მწვანე ფონზე ოქროს საწმისი.

1. პირველ ნაწილში ლაჟვარდისფერ ფონზე მწვანე შემადღებზე – ოქროს ციხე-სიმაგრე ჭიშკარიანი კოშკით. შესასვლელში – შეიარაღებული მცველი (ოქრო).
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – ოქროს ტოლმკლავა ჯვარი (მალტის ტიპის).
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ამხედრებული წმ. გიორგი (ვერცხლი) შუბით ამარცხებს ოქროს ურჩხულს.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – სტილიზებული მუხის ხე (ოქრო).

Атаудцәа Ацанбақәа ргерб

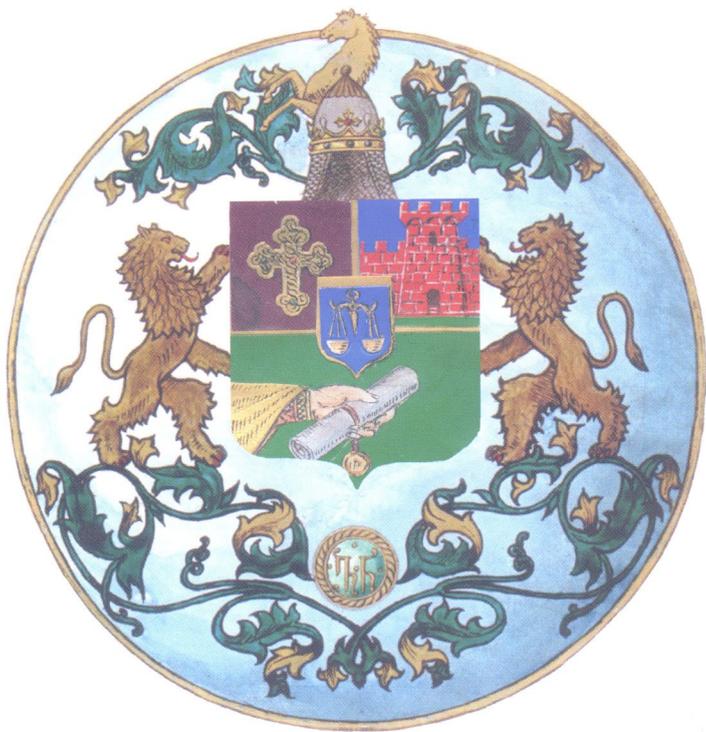
Асацар цъшь-хәтакны ишоуп. Агәтаны - асацар хәычы. Афон иатцәакны-ахьтәы уасцәа.

1. Актәи ахәта ажәѿангәыцъшьшәала афон акны - абаатә таларта змоу ахьтәы бааш. Аѿналартаѿ - ацъар зку ашәхьча. Ахаларта иатцәоуп.
2. Аѿбатәи ахәтакацъшь афон акны, зганқәа еикароу ахьтәы цъар (мальтатәи атип).
3. Ахцатәи ахәта кацъшь аѿы - аѿыуаѿ Гьаргь ацкьа ацъсала ахьтәы гәылшьап ишьуеит.
4. Ацъшьбатәи ажәѿангәыцъшьшәала хәтаѿы - ахьы иалху ацъ цла.

Герб князей Цанба

Щит – четверочастный. В центре – щиток - на зеленом фоне - золотое руно.

1. В первой части на лазурном фоне, на зеленом подъеме - золотая крепость с входной башней, у входа - вооруженный страж.
2. Во второй части на червлённом фоне - золотой равносторонний крест (мальтийского типа).
3. В третьей, червленной части - конный св. Георгий (серебро) поражает копьём золотого дракона.
4. В четвертой, лазуревой части – стилизованное золотое дубовое дерево.

აზნაურ ცვიჯების გერბი

ფარი ჰორიზონტალურად გაყოფილია ორ ნაწილად. ზედა მხარეც გაყოფილია ორ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – მენამულ ფონზე ოქროს სასწორი.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს ჯვარი ხვიარა ორნამენტითა და ძვირფასი ქვებით მორთული.
2. მეორე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – მენამული ფერის ქონგურებიანი ციხე-სიმაგრე ჭიშკრიანი კოშკით.
3. მესამე, მწვანე ნაწილში – ოქროს სამოსიანი მკლავი, რომელსაც უჭირავს ვერცხლისფერი გრაგნილი დაკიდული ბეჭდით.

Аамстцэа Цыцьаа ргерб

Асаџар хы-хэџакны ишоуп.

1. Актэи ажэангэыџшэала хэџаџы - џахьалеи, зыху дуу, ахахэжэлабзиалеи ирџшзоу ахьтэ џар.
2. Аџбатэи ажэангэыџшэала хэџаџы - икаџшыу абааши абаагэареи.
3. Ахџатэи ахэџа иатџаџы - амхэыр змоу акьаад рхэыра зкэ ахьтэы напы.

Герб дворян Цвижба

Щит четверочастный. В центре – щиток – на пурпурном фоне – золотые весы.

1. В первой, лазурной части – золотой крест, украшенный плетенкой и камнями.
2. Во второй, лазурной части - червленая надвратная крепостная башня с зубчатыми стенами.
3. В третьей, зеленой части - золотая рука, держащая свиток с вислой печатью.

აზნაურ ციბების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ცისფერ ნაწილში – ამხედრებული წმ. გიორგი ამარცხებს ურჩხულს (ოქრო, ვერცხლი, მენამული).
2. მეორე, ძონისფერ ნაწილში – გაშლილი ფარგალი გადაჯვარედინებული ფუნჯსა და კალამზე (ოქრო, ვერცხლი).
3. მესამე, წითელ ნაწილში – მწვანით დაფერილი ვერცხლის გველი შემოხვეული ოქროს თასს.
4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს განონასნორებული სასწორი.

Аамстцаа Цыбаа ргерб

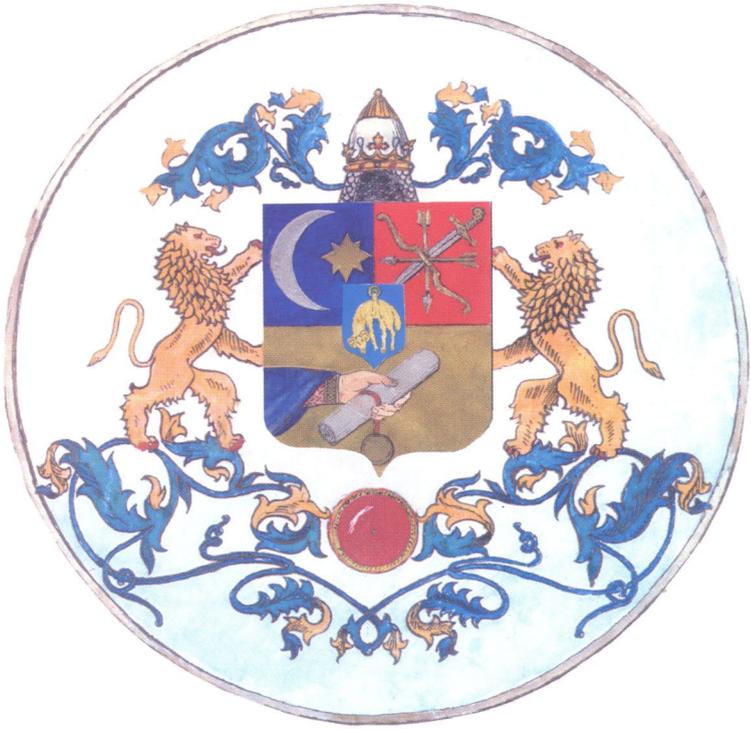
Асагар пшь-хэтакны ишоуп.

1. Актәи ажәѡангәыпшшәала хәтафәы - Гьаргь ацкьа агәылшәап иатцаа ишьуеит (ахьы, аразны, акапшьыцкьа).
2. Аѡбатәи акапшьыцкьа хәтафәы - еихдоуп апыргали ачыхәи аперои (ахьы, аразны).
3. Ахпәтәи ахәтакапшь афәы - ахьтә фә ашьапы иакәыршоу аиатцәара зхьѡло аразны маты.
4. Апшьбатәи ажәѡангәыпшшәала хәтафәы - еибакапануа ахьтәы капангакәа.

Герб дворян Цыба

Щит четверочастный.

1. В первой, голубой части – св. Георгий поражает зеленого дракона (золото, серебро, пурпур).
2. Во второй, пурпурной части – циркуль в перекрест с кистью и пером (золото, серебро).
3. В третьей, красной части – серебрянная с зеленью змея обвивает золотую чашу.
4. В четвертой, лазуревой части – золотые весы в равновесии.

ახნაურ ციშებების გერბი

ფარი გაყოფილია ჰორიზონტალურად ორ ნაწილად. ზედა განაყოფი, თავის მხრივ გაყოფილია ორ ტოლ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ლაჟვარდის ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ვერცხლისფერი ნამგალა მთვარე ბოლოებით მარჯვნივ მიმართული. მარჯვნივ რვაქიმიანი ოქროს ვარსკვლავი.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – გადაჯვარედინებული ორი ოქროს ისარი ვერცხლის ბუნიკით, დიაგონალურად – ვერცხლის მახვილი ოქროს ტარით და ოქროს მშვილდი.
3. მესამე ნაწილში – ოქროსფერ ფონზე ხელი დაკიდული ბეჭდიანი გრაგნილით (ოქრო, ვერცხლი, ლაჟვარდი).

Аамстцаа Цэышэаа ргерб

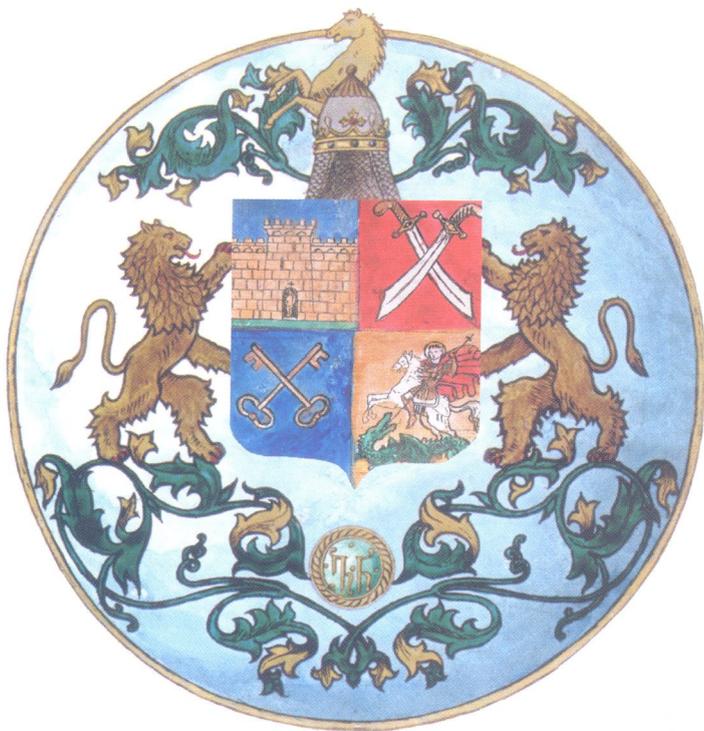
Горизонталла асапгар 6-хэтакны ишоуп. Хыхьтэи ахэтагы еикароу 6-хэтакны ишоуп.

1. Актэи ажэџангыпшшэала хэтагы - агы арбьарахь ирханы – аразны мзаџа асахьей, бжы-нцэамтак змоу ахьты аецџей.
2. Аџбатэи ахэтакагышь агы – ейхдоу ахыци, ахэымпалкэей, асеи (ахьы, аразны).
3. Ахпјатэи ахэта ахьтџ фон акны – амхэыр змоу акьаад рхэыра зку анапы (ахьы, аразны, ажэџангыпшшэала).

Герб дворян Цышвба

Щит разделен на две части по горизонтали. Верхняя часть также разделена на две части.

1. В первой, лазуревой части – серебрянный серп полумесяца остриями вправо и восьмиконечная золотая звезда.
2. Во второй, червленной части scomпанованы лук, стрелы и меч (золото, серебро).
3. В третей части, на золотом фоне - рука, держащая свиток с числой печатью.

აზნაურ ციციების გერბი

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ნაწილში – მწვანე შემადლებაზე ოქროს ციხე-სიმაგრე ჭიშკრიანი კოშკით.
2. მეორე, მენამულ ნაწილში – გადაჯვარედინებული უქარქაშო ორი ოქროსტარიანი ხმალი.
3. მესამე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – გადაჯვარედინებული ორი ოქროს გასაღები.
4. მეოთხე, ოქროს ნაწილში – ამხედრებული წმ. გიორგი (ოქრო, ვერცხლი, ძონი) ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.

Аамстцаа Цыцаа (Цыцбақәа) ргерб

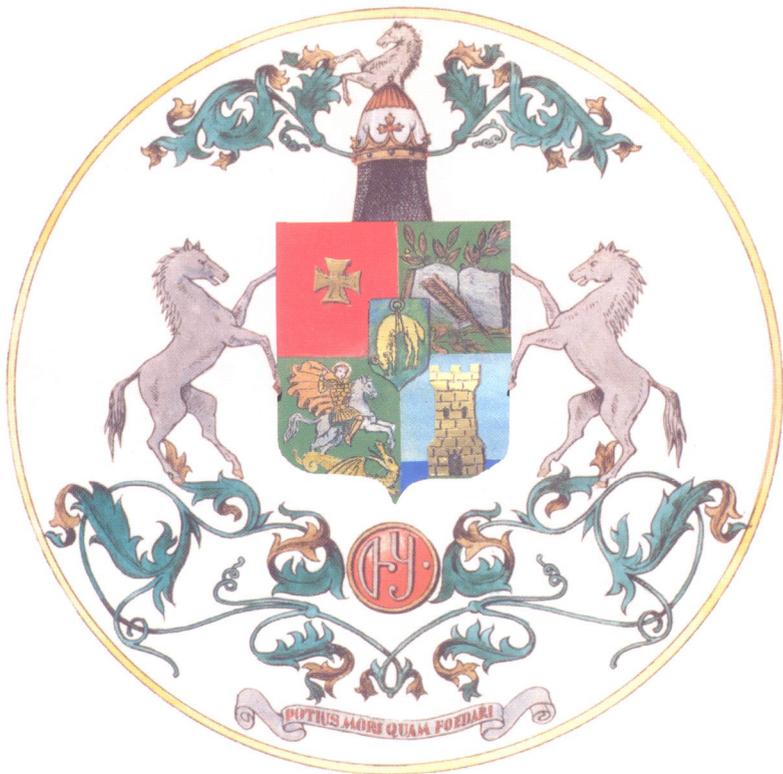
Асаҭар ҭшь-хәтакны ишоуп.

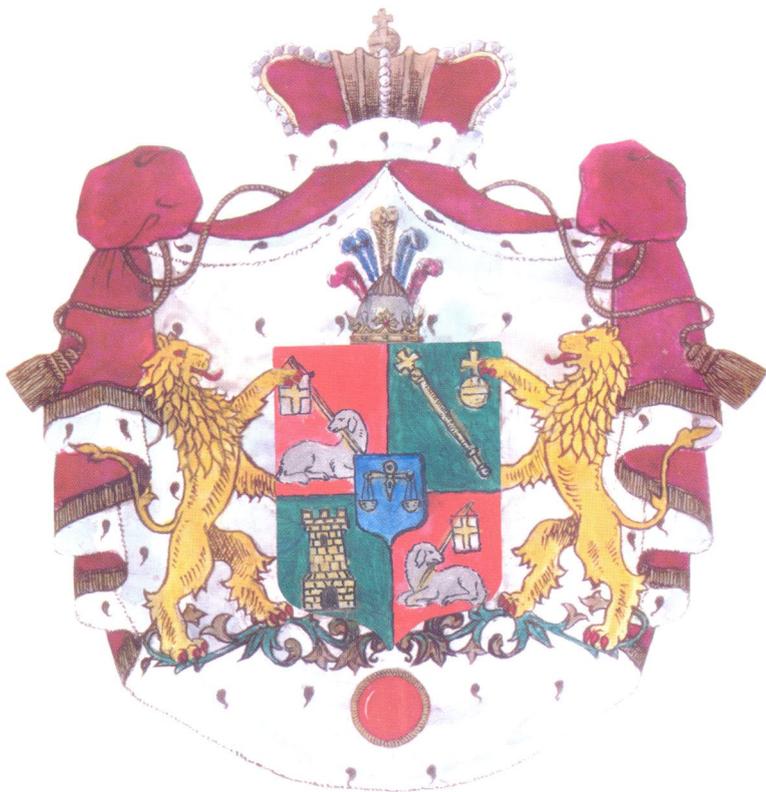
1. Ақтәи ахәтаҭы - ииатәоу аҳарақыраҭ - абааши ахьтәы баагәареи.
2. Аәбатәи ахәтақаҭшь аҭы - еихдоу, зытра итам ахьтәы мхастакәа змоу асақәа дба.
3. Ахҭатәи ахәтаҭы, ажәәангәыҭшьшәала фон акны - диагоналла еихдоу ахьтәы цаҭхақәа.
4. Аҭшьбатәи ахьтәы хәтаҭы - агәылшьап иатәа зшьуа аеыуаә Гьаргь ацкәа (ахьы, аразны).

Герб дворян Цыцба

Щит четверочастный.

1. В первой части – на зеленом подьеме - часть золотой крепости с привратной башней.
2. Во второй, червленной части - два перекрещенных обнаженных меча с золотыми рукоятками.
3. В третьей части – на лазуревом фоне - два перекрещенных по диагонали золотых ключа.
4. В четвертой, золотой части – св. Георгий на коне (золото, серебро, пурпур) поражает зеленого дракона.

თავად ანჩაბაძეების (აჩბების) გერბი A.Chaffanjon

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ლაჟვარდისფერ ფონზე ოქროს სასწორი.

1. პირველ და მეოთხე ნაწილებში – მენამულ ფონზე ვერცხლისფერი მჯდომარე ბატკანი, რომელსაც უჭირავს ალამი. ალამზე გამოსახულია ვერცხლის ფონზე ოქროს ჯვარი.
2. მეორე, მწვანე ნაწილში – ოქროს კვერთხი და სფერო.
3. მესამე, მწვანე ნაწილში – ქონგურებიანი ოქროს კოშკი.

Асағадца Анчабазе (Ачаа) герб А.Chaffanjon

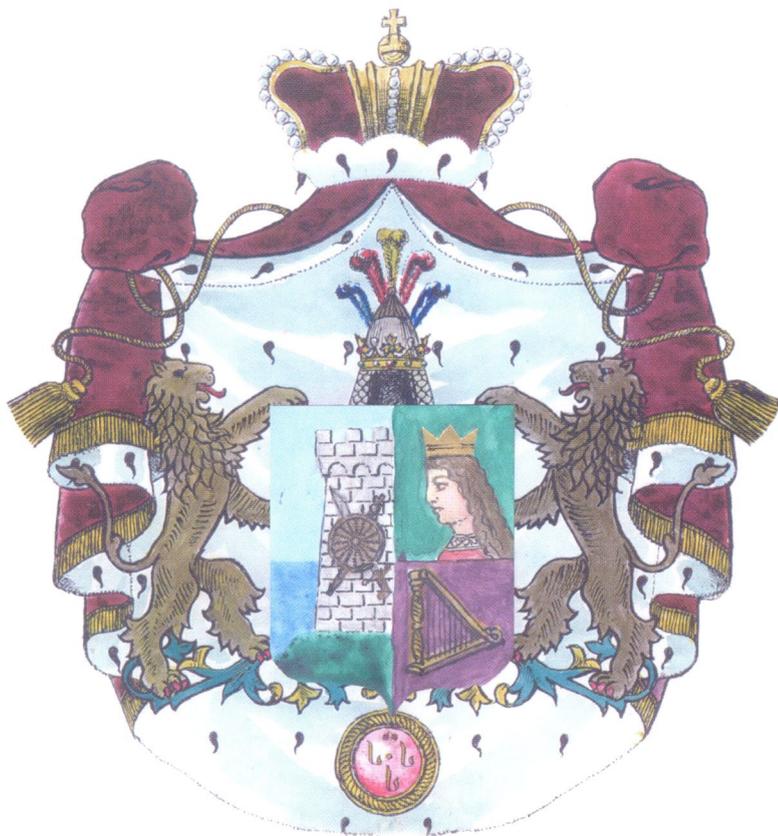
Асағар Ҡыш-хәтәкны ишоуп. Агәтаны - асағар хәычы - алилағушшәала фон аҕны - ахьтәы капанга.

1. Актәии аҕушьбатәии ахәта қаушькәа рфон аҕны - ахьтә цяр змоу абирак зку аразны сьс.
2. Аәбатәи ахәта иатәәәы - ахьтәы лабчашьы ацяр зхьгылоу ахьтәы мпыли.
3. Ииатәоу ахҕатәи ахәтаәы - ахьтәы бааш.

Герб князей Анчабадзе (Ачба) A.Chaffanjon

Щит четверочастный. В центре – щиток - на лазуревом фоне золотые весы.

1. В первой и четвертой частях, на червленном фоне - серебрянный ягненок, сидящий и держащий знамя - золотой крест на серебрянном фоне.
2. Во второй, зеленой части - золотые скипетр и держава.
3. В третьей, зеленой части – золотая зубчатая башня.

თავად ანჩაბაძეების (აჩბების) გერბი ვ.ციხინსკი

ფარი გაყოფილია ვერტიკალურად ცენტრში. მარცხენა მხარე გაყოფილია ორად.

1. პირველ ნაწილში, ზღვის პეიზაჟის ფონზე – მწვანე შემადღებაზე ვერცხლის ქონგურებიანი კოშკი. კედელზე დამაგრებული ფარი. ფარის ქვეშ მოთავსებულია კვერთხი და ხმალი ჯვარედინად (ოქრო, ვერცხლი).
2. მეორე, მწვანე ნაწილში – ქალის პროფილი თავადის გვირგვინით და ჩაცმულობით.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ოქროს არფა.

Атауадцаа Анчабазе (Ачаа) ргерб В. Цихински

Агәтаны асаҭар вертикалла ишоуп. Армарахьтәи аган ҭбаны ишоуп.

1. Актәи ахәтаҭы, амшын апеизаж афон акны - асаҭар змоу аразны бааш, уи атака еихдоуп алабчашыи асеи (ахыи, аразны).
2. Афон иатцаа змоу аҭбатәи ахәтаҭы - атауад маҭәа зшәу агәыргын зхагылоу аҭхәыс лпрофиль.
3. Ахҭатәи ахәтаҭы - икаҭшыу афон акны - ахьтәи арфа.

Герб князей Анчабадзе (Ачба) В.Цихинский

Щит рассечен по центру, по вертикали. Левая сторона разделена на две части.

1. В первой части, на фоне морского пейзажа - серебрянная зубчатая башня, на стене которой щит. Под ним перекрещены скипетр и меч (золото, серебро).
2. Во второй части, на зеленом фоне - погрудной женский профиль в княжеской короне и одеянии.
3. В третьей части, на червленном фоне - золотая арфа.

თავად შერვაშიძეების (ჩაჩბების) გერბი ა. ვოდბოლსკი
მთელ ფარზე ლაჟვარდისფერ ფონზე – „დიოსკურების“ ორი
ოქროს ქუდი, დაგვირგვინებული რვაქიმიანი ოქროსივე ორი
ვარსკვლავით.

Атаудцәа Шервашизе (Чачаа) ргерб. А.Водбольски
Ажәәангәыҭшшәала фонаҕ - "Диоскәраа рыхтә хылҭақәа"
Әба. Урт ирхагылоуп аа-нтәамтак змоу Ԛ-хьтәы етәак.

Герб князей Шервашизде (Чачба) А.Водбольский
На лазуревом фоне - две золотые "шапки Диоскуров", увенчанные
двумя золотыми восьмиконечными звездами.

თავად შერვაშიძეების (ჩაჩბების) გერბი A.Chaffanjon

ფარი ჰორიზონტალურად გაყოფილია სამ ნაწილად. ქვედა ნაწილი გაყოფილია ვერტიკალურად.

1. პირველ ნაწილში, ლაჟვარდისფერ ფონზე – ოქროს სასწორი. მის ქვეშ – ოქროს სფერო.
2. მეორე ნაწილში, მწვანე ფონზე – დიაგონალურად ოქროს კვერთხი. მის ზემოთ – ოქროსივე სფერო, ქვემოთ – ოქროს ტოლგვერდა ჯვარი.
3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი (ვერცხლი) ამარცხებს მწვანე ურჩხულს.

Атаудцаа Шервашизе (Чачаа) герб А.Chaffanjon

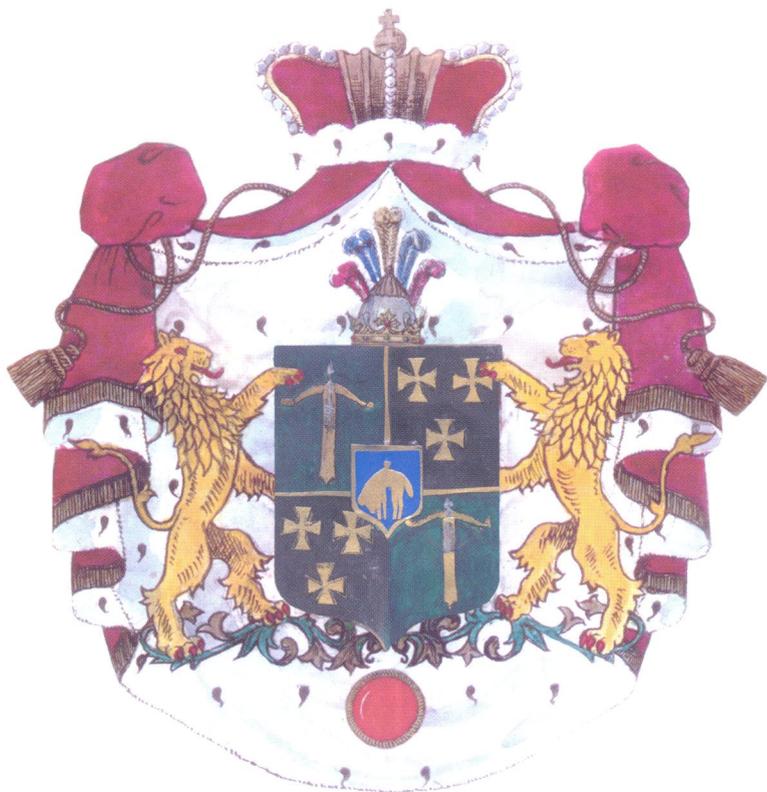
Асаггар горизонталла хы-хэтакны ишоуп. Цакатэи ахэтагы вертикалла 6-хэтакны ишоуп.

1. Ижѳангѳыпшшѳалоу хыхьтэи актэи ахэтагы - ахьтэи капанга, уи атака ацъар зхагылоу ахьтэи мпыл.
2. Аѳбатэи ахэта иатѳагы - диагоналла ахьтэи лабчашь. Хыхь - ацъар зхагылоу ахьтэи мпыл, така - зганкѳа иеикароу ахьтѳацъар.
3. Ахѳатэи ахэтагы – иеыжѳу Гьаргы ацкѳа (аразны) агѳылшьяп иатѳа ишьуеит.

Герб князей Шервашизде (Чачба) А.Chaffanjon

Щит горизонтально разделен на три части. Нижняя часть вертикально рассечена пополам.

1. В первой, верхней лазуревой части - золотые весы, под ними - золотая держава.
2. Во второй, зеленой части - золотой скипетр по диагонали. Выше него - золотая держава, ниже - равносторонний золотой крест.
3. В третьей, червленной части – св. Георгий на серебрянном коне поражает зеленого дракона.

თავად ინალ-იფების გერბი A.Chaffanjon

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად. ცენტრალურ ნაწილში მცირე ფარი – ლაჟვარდისფერ ფონზე ოქროს სანმისი.

1. პირველ და მეოთხე ნაწილებში, მწვანე ფონზე – ოქროს არბალეტი ვერცხლის ისრით.
2. მეორე და მესამე ნაწილებში, შავ ფონზე – სამი ტოლმკლავა ოქროს ჯვარი (მალტის ტიპის). განლაგებულია 2:1 ფარდობით.

Атауадцаа Инал-иҗацаа ргерб А.Chaffanjon

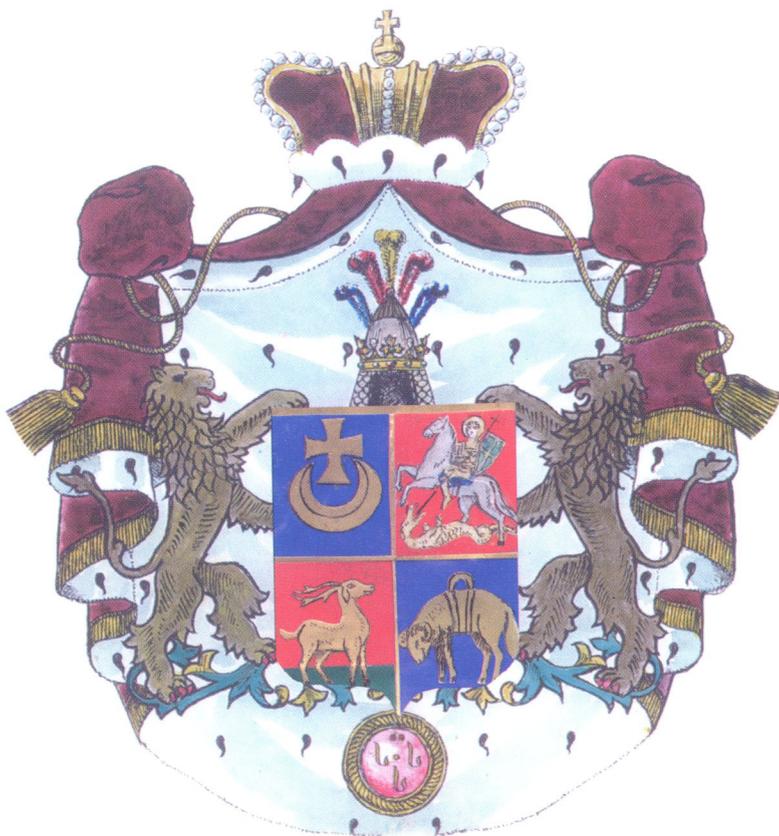
Асаҗар җышь-хэтакны ишоуп. Агэтаньы - асаҗар хэычы - ажэаанҗыҗышшэала афон акны - ахьтэы уасцаа.

1. Афон иатэа змоу актэи аҗышьбатэи ахэтакэа рҗы - ахьтэы хҗеи (арбалет) аразны хэымпали.
2. Аџбатэи ахҗатэи ахэтакэа рҗы - 2:1 пропорциала еишшоу, мальтатэи атип змоу, зганҗэа еикароу х-хьтэы цьарк.

Герб князей Инал-ипа А.Chaffanjon

Щит четверочастный. В центре – щиток - на лазуревом фоне - золотое руно.

1. В первой и четвертой частях, на зеленом фоне - золотой арбалет с серебрянной стрелой.
2. Во второй и третьей частях - три равносторонних золотых креста (мальтийского типа), расположенных 2:1.

თავად ჩქოტუების გერბი A.Chaffanjon

ფარი გაყოფილია ოთხ ნაწილად.

1. პირველ, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს ტოლმკლავა ჯვარი (მალტის ტიპის) მოთავსებულია ოქროს ნახევარმთვარეზე.

2. მეორე, მენამულ ნაწილში – ვერცხლისფერ ცხენზე ამხედრებული წმ. გიორგი (ვერცხლისფერი) ამარცხებს ოქროს ურჩხულს.

3. მესამე, მენამულ ნაწილში – ოქროს ირემი.

4. მეოთხე, ლაჟვარდისფერ ნაწილში – ოქროს სანმისი.

Атаудцаа Чкотуаа ггерб А.Сhaffanjon

Асаггар ньш-хэтакны ишоуп.

1. Актэи ажэдангэыңшшэала хэтағы - аада зхы хоу ахытэи мзаға аханы зганкэа еикароу ахытэ цьар (мальтатэи атип).

2. Аббатэи ахэтакаңшь ағы - Гьаргь ацкьа ахытэи гэылшьап ишьуент.

3. Ахгьатэи ахэтакаңшь ағы - ахытэи еаца.

4. Аңшьбатэи ажэдангэыңшшэала хэтағы - ахытэи уасцаа.

Герб князей Чкотуа А.Сhaffanjon

Щит четверочастный.

1. В первой, лазурной части - над повернутыми вверх рогами золотого полумесяца -золотой равносторонний крест (мальтийского типа).

2. Во второй, червленной части - св.Георгий поражает золотого дракона.

3. В третьей, червленной части - на зеленом подьеме - золотой олень.

4. В четвертой, лазурной части - золотое руно.

ევროპული გერბის ძირითადი შემადგენელი ნაწილები და აღწერილობა:

1. მუზარადი – სხვადასხვა ფორმისაა.
2. გვირგვინი – მფლობელის ტიტულის შესაბამისია.
3. გერბის მხარეები განისაზღვრება ფარისმტვირთველის გამოსახულების მდგომარეობით.
4. ფარი – გერბის მთავარი ნაწილი, მისი შინაარსია. XVIII საუკუნიდან მისი ფორმის უფრო ფრანგული ვარიანტია გავრცელებული.
5. მეტალი – გამოსახულებები გერბზე დაიტანება ოქროთი, ვერცხლით; მინაქრით – ძოწი, მენამული, ლაჟვარდი, მწვანე, სევადი.
6. ფერებს სიმბოლური მნიშვნელობა აქვს. მაგალითად, ოქრო ნიშნავს – სიმდიდრეს, ერთგულებას, ძლიერებას; ვერცხლი – სიმშინდეს, ცისფერი – მედიდურობას, წითელი – სიმამაცეს.
7. ფარი ძირითადად იყოფა ორ, სამ, ოთხ ნაწილად ან საერთოდ არ იყოფა.
8. ფიგურების მნიშვნელობა – ხშირად ფიგურის შინაარსი მიუთითებს მფლობელის გვარს, მისი სამფლობელოს დასახელებას ან რაიმე ძველ სიმბოლოს. საპატიო ჰერალდიკური ფიგურების რაოდენობაა – 8 ერთეული.
9. ფარისმტვირთველები – ოქროს ან ვერცხლის წყვილი ფიგურა, მფლობელის სტატუსის შესაბამისად.
10. თავადებისა და აზნაურების გერბებს განასხვავებს გვირგვინის არსებობა, მუზარადის ტიპი, მანტიის ფერი, ორნამენტები, ფარისმტვირთველთა ფიგურები და ბენჯის სახე.

Европатәи агербқәа рыхцәажәареи урт ихадароу реилазаашьей.

1. Аихатә хылҭа еиуеиҭшым аформақәа амоуп.
2. Агәыргын - изхагылоу ититул ишақәнагахашала икоуп.
3. Агерб аганқәа асаҭар зкә игылазаашьәала еилыркаауеит.
4. Асаҭар* (аҭырага, аҭарсаг) - агерб ахәта хада ауп. XVIII ашәышықәса антәамта инаркны уи афранцуз форма иаха аҭыжәара амоуп.
5. Аметалқәа - ахы, аразны. Асахьақәа металл ианырпоит, аемаль ала – акаҭшь, алилаҭшшәала, аиатәа, аикәатәа.
6. Аҭшшәкәа - асимволтә тақы рымоуп. Иаххәап, ахы - абеиара, амч, агәрагара аанагоит, аразны - ахарадара, ажәәангәыҭшшәала - агәабзиара, атынчра, акаҭшь - агәымшәара.
7. Асаҭар Ө-хәтакны, хы-хәтакны ма ҭшь-хәтакны ишоит. Зны-зынла зынза ишажом.
8. Афигурақәа ртакы – агербтә фигурақәа, ишаҭу еиҭш, агерб зтәу ихьз ма идгьылқәа рыхьз аанарҭшуеит. Хәтыр зкәу агеральдикатә фигурақәа рхыҭхьазара ааба иакароуп.
9. Асаҭар назго - ҫыца-ҫыцәан икоу фигурақәоуп. Урт агерб зтәу истатус злақоу еиҭш ахы ма аразны ирылхыуп.
10. Атауадцәеи аамстцәеи ргербқәа злеиҭшым агәыргын атипи, аихатә хылҭей, амшьамба аҭшшәалеи, ҭахьалеи, асаҭар назгои рылоуп.

*Асаҭар – А.Н.Генко «Аҭсуа-Аурыстә жәар» Алашара, Ақәа-1998
К.С.Шьақрыл, В.Х.Концьариа «Аҭсуа бызшәа ажәар» Алашара,
Ақуа - 1986

Основные составные части европейских гербов и их описание:

1. Шлем – имеет различные формы.
2. Корона – соответствует титулу владельца.
3. Стороны в гербе определяются от положения несущего щит.
4. Щит – главная часть герба. С конца XVIII века преобладает его французская форма.
5. Металлы – изображения наносятся металлами – золото и серебро, эмалями – червленый, пурпур, лазурь, зелень, чернь.
6. Цвета имеют символическое значение – например, золото означает богатство, верность, силу, серебро – невинность, голубой цвет – величие, красный – храбрость.
7. Щит, обычно делится на части – две, три или четыре, иногда не делится.
8. Значение фигур – нередко гербовая фигура содержит намёк на фамилию владельца или название его владения. Почетных геральдических фигур – восемь единиц.
9. Щитоносцы – золотые или серебряные парные фигуры соответственно статусу владельца.
10. Княжеские и дворянские гербы различаются короной, по типу шлема, по цвету мантии, орнаментом, щитоносцами, мехами.

სარჩევი Ахқәа Содержание

თავად არიდების გერბი Атауадцәа Арыдбакәа ргерბ Герб князей Арыдба (Аредба)	15
აზნაურ და თავად ბაღების გერბი 17 Атауадцәеи аамстцәеи Баҕаа ргерб Герб князей и дворян Багба	17
თავად გიანბების გერბი Аамстцәа Гьанаа ргерб Герб дворян Гянба	19
თავად გიანბების გერბი Атауадцәа Гьачаа (Гьачба) ргерб Герб князей Гечба	21
თავად ემუხვარების გერბი Атауадцәа Аимхаа ргерб Герб князей Эмухвари	23
თავად მაგების გერბი Аамстцәа Маҕаа ргерб Герб дворян Маҕба	25
თავად მარშანიების გერბი Атауадцәа Маршьанаа ргерб Герб князей Маршания	27
თავად შათ-იფების გერბი Атауадцәа Шат-иҭацәа ргерб Герб князей Шат-ипа	29
თავად შვარიყვების გერბი Атауадцәа Шәарыкәаа ргерб Герб князей Шварыквa	31
თავად შვაჩების გერბი Атауадцәа Шәачаа ргерб Герб князей Швача	33

თავად ჩაბალების (ჩაბალირხვების) გერბი Аамстцаа Чаабалаа ЂЧаабалырхәәаТ ргерბ Герб князей Чаабалырхва	35
თავად ცანბების გერბი Атауадцаа Ацанбақәа ргерბ Герб князей Цанба	37
თავად ძიაფშ-იფების გერბი Атауадцаа Заҧшыаа ргерბ Герб князей Дзяпш-ипа	39
თავად ჰამიშების გერბი Атауадцаа Хамышыаа ргерბ Герб князей Хамыш	41
აზნაურ ათუმავეების გერბი Аамстцаа Атәмаа ргерბ Герб дворян Атумава	43
აზნაურ ანჩოკების (ანჩოყვას) გერბი Аамстцаа Анчокәаа ргерბ Герб дворян Анчок	45
აზნაურ არინბების გერბი Аамстцаа Арынаа (Арынбақәа) ргерბ Герб дворян Аринба	47
აზნაურ აუბლას (აუბლ(ა)ების) გერბი Аамстцаа Аублаа (Аублаакәа) ргерბ Герб дворян Аублаа	49
აზნაურ აქირთავეების გერბი Аамстцаа Акыртаа ргерბ Герб дворян Акиртава	51
აზნაურ აშხანავეების გერბი Аамстцаа Ашәхәацаа ргерბ Герб дворян Ашхацава	53
აზნაურ ბარასების გერბი Аамстцаа Барасаа ргерბ Герб дворян Барас	55

აზნაურ ბლაბებების გერბი Аамстцаа Блаббаа ргерб Герб дворян Блаабба (Блабба)	57
აზნაურ დანარჩოუების გერბი Аамстцаа Данарчоуаа ргерб Герб дворян Данарчоу	59
აზნაურ დოპუების გერბი Аамстцаа Дапуаа ргерб Герб дворян Допуа	61
აზნაურ ეშბების გერბი Аамстцаа Ешбакәа ргерб Герб дворян Эшба	63
აზნაურ ზაურუმ-იფების გერბი Аамстцаа Заурым-иҭацаа ргерб Герб дворян Заарум-ипа	65
აზნაურ ზვამბაიების გერბი Аамстцаа Ажәанбакәа ргерб Герб дворян Званбәа	67
აზნაურ კუჯების გერბი Аамстцаа Кәыцаа ргерб Герб дворян Куджба	69
აზნაურ ლაკერბაიების გერბი Аамстцаа Лакрбакәа ргерб Герб дворян Лакербәй	71
აზნაურ მარლანიების გერბი Аамстцаа Маанаа ргерб Герб дворян Маргания (Маан)	73
აზნაურ მახარების გერბი Аамстцаа Махარиаа ргерб Герб дворян Махария	75
აზნაურ მიქანბების გერბი Аамстцаа Мканаа ргерб Герб дворян Миканба	77

აზნაურ მუღავიების გერბი Аамстцаа Мдаѿеиаа ргерѿ Герб дворян Мудавия	79
აზნაურ მქიალებების გერბი Аамстцаа Мкъалаа ргерѿ Герб дворян Мкъалба	81
აზნაურ ტვიშების გერბი Аамстцаа Тышѿаа (Тышѿбақѿа) ргерѿ Герб дворян Твишба	83
აზნაურ ქაფუების გერბი Аамстцаа Каѿшыѿаа ргерѿ Герб дворян Капш	85
აზნაურ ღარცკიების გერბი Аамстцаа Ђарцкиаа ргерѿ Герб дворян Гарцкия	87
აზნაურ შიოკუმების გერბი Аамстцаа Шиокѿымаа ргерѿ Герб дворян Шиокум	89
აზნაურ ჩაჩიბაიების გერბი Аамстцаа Чачибаиаа ргерѿ Герб дворян Чачибая	91
აზნაურ ჩირიგების გერბი Аамстцаа Чырыгьбақѿа ргерѿ Герб дворян Чрыгба	93
აზნაურ ცანბების გერბი Атауадцаа Ацанбақѿа ргерѿ Герб князей Цанба	95
აზნაურ ცვიჯების გერბი Аамстцаа Цѿыцѿаа ргерѿ Герб дворян Цвижба	97
აზნაურ ციბების გერბი Аамстцаа Цыбаа ргерѿ Герб дворян Цыба	99

აზნაურ ციშების გერბი Аамстцаа Цышәаа ргерб Герб дворян Цышвба	101
აზნაურ ციცების გერბი Аамстцаа Цыцаа (Цыцбақәа) ргерб Герб дворян Цыцба	103
აზნაურ ხვარციების გერბი Аамстцаа Хәарцкиаа ргерб Герб дворян Хварцкия	105
თავად ანჩაბადეების (აჩბების) გერბი А. Chaffanjon Атауадцаа Анчабазе (Ачаа) ргерб А. Chaffanjon Герб князей Анчабадзе (Ачба) А. Chaffanjon	107
თავად ანჩაბადეების (აჩბების) გერბი ვ. ციხინსკი Атауадцаа Анчабазе (Ачаа) ргерб В. Цихински Герб князей Анчабадзе (Ачба) В. Цихинский	109
თავად შერვაშიძეების (ჩაჩბების) გერბი ა. ვოდბოლსკი Атауадцаа Шервашизе (Чачаа) ргерб. А. Водбольски Герб князей Шервашизде (Чачба) А. Водбольский	111
თავად შერვაშიძეების (ჩაჩბების) გერბი А. Chaffanjon Атауадцаა Шервашизе ПЧачааТ ргерб А. Chaffanjon Герб князей Шервашизде (Чачба) А. Chaffanjon	113
თავად ინალ-იფების გერბი А. Chaffanjon Атауадцаа Инал-ипәацаа ргерб А. Chaffanjon Герб князей Инал-ипа А. Chaffanjon	115
თავად ჩქოტუების გერბი А. Chaffanjon Атауадцаა Чкотуаа ргерб А. Chaffanjon Герб князей Чкотуа А. Chaffanjon	117
ევროპული გერბის ძირითადი შემადგენელი ნაწილები და აღწერილობა	119
Европатәи агербкәа рыхцәажәarei урт ихадароу реилазаашеи	120
Основные составные части европейских гербов и их описание	121

ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობათა ინსტიტუტი
Аҟыфшәыҭә-Аԥҭәҭә Ензәиҭәааҭәаҭәа Рунҭәиҭәҭәҭә

აფხაზ თავად-აზნაურთა საგვარეულო გერბები

ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობათა ინსტიტუტი, 2004

ტირაჟი 300 ცალი

საგამომცემლო ჯგუფი: ლ. ავიძბა
ნ.ბერძნიშვილი
ე.კოკოსკერია
ს.მესხი

ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობათა ინსტიტუტი

ქ.თბილისი, რუსთაველის გამზირი 52,

ტელ.: 987923; ტელ/ფაქსი: 987924;

ელ. ფოსტა: zourab_shengelia@hotmail.com

პროექტი დაფინანსებულია ფონდ
"ღია საზოგადოება - საქართველოს" მიერ

EA

Ақылтұя-Аңсау Елшіқазаатбақда Ринститут
ქართული - სავსებით უნივერსიტეტის ინიციატივა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ISBN 99928-0-793-8

9 789992 807934